

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱

جمعه ۱۷/۰۴/۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پاییه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه	تعداد سوال: ۷۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

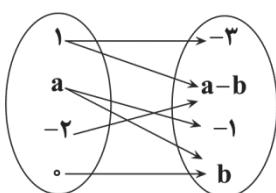
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی و آمار ۲	۲۰	۱	۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۲۱	۳۵	۱۵ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۳۶	۵۵	۲۰ دقیقه
۴	جامعه‌شناسی ۲	۲۰	۵۶	۷۵	۲۰ دقیقه

ریاضیات

- ۱ کدام یک از گزینه‌های زیر گزاره است؟
- (۱) چه هوای خوبی!
 (۲) شما اهل کجایید?
 (۳) دیروز باران بارید.
 (۴) درس عربی از درس اقتصاد آسان‌تر است.
- ۲ تعداد حالت‌های ارزشی مربوط به چند گزاره برابر ۶۴ است؟
- (۱) ۱۶ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۳۲
- ۳ ارزش کدام گزاره زیر نادرست است؟
- (۱) $(\exists x \in \mathbb{R}) = 8 \vee (\forall x \in \mathbb{R}) = 8$
 $(\frac{2}{3} \neq \frac{1}{12}) \vee (3 \in \{2, 4, 6, \dots\})$ (۲)
- (۲) $(\frac{\circ}{\circ} \neq \circ) \vee (\frac{\sqrt{3}+1}{1+\sqrt{3}} = 1)$ (۳)
- ۴ کدام گزینه شامل همه گزاره‌هایی است که در جای خالی صدق می‌کنند؟ (.....)
- (۱) «ب» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «ب» (۴) «الف» و «ج»
- ۵ اگر p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، گزاره $(r \Rightarrow \neg q) \wedge (r \Rightarrow \neg p) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)$ با کدام گزاره هم ارزش است؟
- (۱) $\neg r$ (۲) r (۳) $\neg q$ (۴) $\neg p$
- ۶ در کدام گزینه، «مغالطه» به زبان ریاضی بیان شده است؟
- (۱) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$ (۲) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow p$
 (۳) $((q \Rightarrow p) \wedge q) \Rightarrow p$ (۴) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$
- ۷ اگر رابطه‌ی زیر که با نمودار پیکانی نشان داده شده است تابع باشد، مقدار $2a+b$ کدام است؟
- (۱) -۹ (۲) ۹ (۳) -۷ (۴) ۷
- ۸ اگر $f(x) = \frac{\sqrt{x^4 + 4x^2 + 4}}{ax^2 + bx + 1}$ یک تابع ثابت باشد، آن‌گاه $a+b$ کدام است؟
- (۱) صفر (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۳ (۴) ۲
- ۹ اگر تابع $f = \{(1, a), (b+1, -3), (c, a-b)\}$ همانی باشد، مقدار c کدام است؟
- (۱) -۳ (۲) ۵ (۳) -۴ (۴) ۳

سایت کنکور

۲۱- با توجه به اطلاعات مذکور در جدول زیر، شرکتی با داشتن ۱۲ کارمند و تولید سالیانه ۱۶۰۰ عدد ماشین آلات هر کدام به قیمت ۱,۳۵۰,۰۰۰

۵,۶۰۰,۰۰۰	حقوق ماهیانه هر کارمند	۱
۸,۵۰۰,۰۰۰	اجاره ماهیانه شرکت	۲
۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰	هزینه مواد اولیه سالیانه	۳
۳,۲۰۰,۰۰۰	هزینه آب و برق ماهیانه	۴
۲۰٪ حقوق سالیانه ماشین آلات	استهلاک سالیانه ماشین آلات	۵

تومان، چه میزان سود و زیان کرده است؟

(۱) ۳۶۴,۸۴۰,۰۰۰ سود

(۲) ۷۰۱,۹۲۰,۰۰۰ سود

(۳) ۷۰۱,۹۲۰,۰۰۰ زیان

(۴) ۳۶۴,۸۴۰,۰۰۰ زیان

۲۲- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

الف) «کسب و کاری متعلق به چند نفر است و هر کس متناسب با سهم خود سود یا زیان می‌بیند» این عبارت به کدام یک از انواع کسب و کار اشاره دارد؟

ب) چرا انسان مجبور است میان گزینه‌های انتخابش، بدنه - بستان کند؟

ج) این‌که دولت به شخص اجازه نمی‌دهد اموال کس دیگری را تصاحب کند، مربوط به کدام یک از وظایف آن است؟

د) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید کشورها منجر به اهمیت ..... می‌شود.

۱) الف: شرکت ب: کمیابی منابع ج: ارائه کالاهای عمومی مثل امنیت د: مبادله کالا با کالا

۲) الف: شرکت ب: بحث هزینه فرصت ج: ارائه کالاهای عمومی مثل امنیت د: مبادله کالا با کالا

۳) الف: شرکت ب: بحث هزینه فرصت ج: بهبود عملکرد بازار د: تجارت بین‌الملل

۴) الف: شرکت ب: کمیابی منابع ج: بهبود عملکرد بازار د: تجارت بین‌الملل

۲۳- اگر یخچال را به عنوان نماینده‌ای از سبد بازار در نظر بگیریم، قیمت این یخچال در دی ماه ۱۳۹۸ ۳۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان بوده است. در حد

فاصل دی تا بهمن سال ۱۳۹۹ قیمت این کالا با افزایش ۱۵ درصدی به ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان رسید. با توجه به اطلاعات مذکور، نرخ epi

سال ۱۳۹۹ (حد فاصل دو دی ماه) چقدر بوده است؟ (اعداد را بدون ممیز حساب کنید).

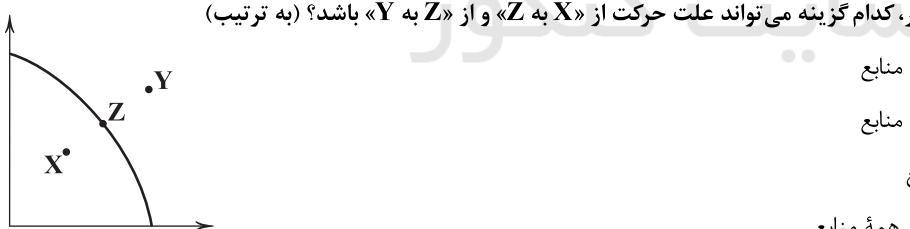
%۲۱ (۴)

%۲۵ (۳)

%۱۵ (۲)

%۱۱ (۱)

۲۴- با توجه به منحنی امکانات تولید زیر، کدام گزینه می‌تواند علت حرکت از «X به Z» و از «Z به Y» باشد؟ (به ترتیب)

۱) به کارگیری همه منابع - افزایش در منابع

۲) افزایش در منابع - به کارگیری همه منابع

۳) افزایش در منابع - افزایش در منابع

۴) به کارگیری همه منابع - به کارگیری همه منابع

۲۵- کدام گزینه در برگیرنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) فردی که هنگام واردات کالایی به کشور مجبور به پرداخت پول شده است، شامل کدام نوع مالیات است؟

ب) طبق تعریف، افرادی که پاره وقت مشغول به کار هستند ..... محسوب می‌شوند.

ج) بیت‌کوین یکی از انواع پول ..... است.

د) اقتصاد مقاوم محصول چیست؟

۱) الف: مستقیم ب: بیکار ج: مجازی د: خودبازاری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبی مردم سخت‌کوش

۲) الف: غیرمستقیم ب: شاغل ج: ثبتی د: تلاش و ثبات مسئولین کشورهایی که حاضر به سر خم کردن در برابر بیگانگان نیستند.

۳) الف: غیرمستقیم ب: شاغل ج: مجازی د: خودبازاری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبی مردم سخت‌کوش

۴) الف: مستقیم ب: بیکار ج: ثبتی د: تلاش و ثبات مسئولین کشورهایی که حاضر به سر خم کردن در برابر بیگانگان نیستند.

۱۸۰	ماشینآلات تولیدی	۱
۹۵	خدمات ارائه شده	۲
۱۲۵	لباس‌های تولیدشده	۳
۲۴۰	مواد غذایی	۴
۳۵	لوازم دست دوم خرید و فروش شده	۵
۵۰ میلیون نفر	جمعیت کشور	۶

- ۲۶- با توجه به اطلاعات موجود در جدول زیر، به ترتیب:

(الف) تولید ناخالص داخلی این کشور چقدر است؟

(ب) تولید ناخالص داخلی سرانه این کشور چقدر است؟

* ارقام جدول به میلیارد ریال است.

(۱) الف: ۶۷۵ ب: ۱۳,۵۰۰

(۲) الف: ۶۴۰ ب: ۱۲,۸۰۰

(۳) الف: ۶۴۰ ب: ۱۳,۵۰۰

(۴) الف: ۶۷۵ ب: ۱۲,۸۰۰

- ۲۷- کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) کدام‌یک از مراحل بودجه‌بریزی ماهیانه نیست؟

(ب) طی فرآیند ارزیابی (در خرید مقایسه‌ای)، فرد چه می‌کند؟

(ج) کدام‌یک از معایب سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت به شمار می‌رود؟

(۱) الف: شناسایی نیازها ب: بررسی و مقایسه گزینه‌ها به کمک جدول خرید مقایسه‌ای ج: ثابت ماندن نرخ سود این حساب‌ها حتی در صورت افزایش نرخ سود عمومی

(۲) الف: مقایسه درآمدها و هزینه‌ها ب: بررسی و مقایسه گزینه‌ها به کمک جدول خرید مقایسه‌ای ج: معمولاً باید حداقلی (مقدار اولیه‌ای) در این حساب‌ها گذشته شود.

(۳) الف: شناسایی نیازها ب: فهرست گزینه‌های مدنظر برای برطرف کردن نیاز ج: نرخ سود کمتر این حساب‌ها نسبت به سایر سپرده‌ها

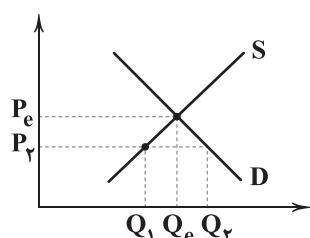
(۴) الف: مقایسه درآمدها و هزینه‌ها ب: فهرست گزینه‌های مدنظر برای برطرف کردن نیاز ج: نرخ سود کمتر این حساب‌ها نسبت به سایر سپرده‌ها

- ۲۸- با توجه به نمودار رویه‌رو، کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) عامل اصلی حرکت بر روی منحنی چیست؟

(ب) در قیمت P_2 ، برای رسیدن به قیمت تعادلی، مصرف‌کننده چه می‌کند؟

(ج) بازار در قیمت P_2 چه وضعیتی دارد؟

(۱) الف: قیمت ب: کاهش تقاضا ج: مازاد تقاضا

(۲) الف: درآمد ب: افزایش عرضه ج: مازاد عرضه

(۳) الف: درآمد ب: افزایش عرضه ج: کمبود عرضه

(۴) الف: قیمت ب: افزایش تقاضا ج: کمبود تقاضا

- ۲۹- کدام گزینه پاسخ درست و کامل به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) در جریان چرخشی درآمد، دولت به خانوار ..... و خانوار به دولت ..... می‌دهد.

(ب) در قرن‌های اخیر، کدام‌یک موجب تأکید اقتصاددانان بر روی اهمیت خودکفایی در برخی تولیدات شده است؟

(۱) الف: پرداخت عوامل تولید - منابع ب: جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی

(۲) الف: کالا و خدمات - مالیات ب: جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی

(۳) الف: پرداخت عوامل تولید - منابع ب: بحث مزیت نسبی و مطلق

(۴) الف: کالا و خدمات - مالیات ب: بحث مزیت نسبی و مطلق

- ۳۰- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) فقر یکی از پیامدهای غم انگیز بیکاری و رکود است.

(ب) در زمان پهلوی و قاجار با افزایش درآمدهای نفتی دولت کارهای مثبتی در زمینه عمرانی انجام داد.

(ج) خطرپذیری پایه و اساس نیاز به بیمه است و شامل شansas وقوع حادثه بد یا خطر می‌شود.

(۲) ص - ص - غ

(۴) غ - غ - ص

(۱) غ - ص - غ

(۳) ص - غ - ص

- ۳۱ - کدام گزینه، پاسخ درست و کاملی به دو پرسش زیر می‌دهد؟
- (الف) بیکاری چگونه بر بودجه دولت تأثیر می‌گذارد؟
- (ب) بانک مرکزی سیاست بازار باز را چگونه برای کاهش نقدینگی در گردش به کار می‌برد؟
- ۱) الف: بیکاری باعث می‌شود تا بودجه کمتری صرف حقوق دادن به کارمندان دولت بشود. ب: بانک مرکزی با خرید اوراق مشارکت در دست مردم، حجم پول در گردش را کنترل می‌کند.
- ۲) الف: بیکاری باعث می‌شود تا بودجه کمتری صرف حقوق دادن به کارمندان دولت بشود. ب: از طریق فروش اوراق مشارکت به مردم، بانک مرکزی حجم پول در گردش را مدیریت می‌کند.
- ۳) الف: دولت ضمن از دست دادن قسمتی از مالیات خود، مجبور به هزینه کردن برای برنامه‌های اجتماعی می‌شود. ب: بانک مرکزی با خرید اوراق مشارکت در دست مردم، حجم پول در گردش را کنترل می‌کند.
- ۴) الف: دولت ضمن از دست دادن قسمتی از مالیات خود، مجبور به هزینه کردن برای برنامه‌های اجتماعی می‌شود. ب: از طریق فروش اوراق مشارکت به مردم، بانک مرکزی حجم پول در گردش را مدیریت می‌کند.
- ۳۲ - کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟
- الف) مرز امکانات تولید به ما اجازه می‌دهد تا هزینه فرصت یک کشور را زمانی که یک کالا تولید می‌کند، مجسم کنیم.
- ب) در پاسخ به سؤال «یک شرکت چگونه می‌تواند منابع کمیاب خود را در میان انواع تولیدات تقسیم کند؟»، قید بودجه می‌آید.
- ج) برای این‌که یک تصمیم منطقی باشد، لازم است منافع با هزینه‌ها مقایسه شود و در نهایت نتیجه‌گیری شود که منافع آن انتخاب بیشتر از هزینه‌هایش است.
- د) کشورها مانند مردم با کمیابی روبرو هستند و این کمیابی است که آن‌ها را مجبور به مبادله می‌کند.
- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) ج - د
(۴) الف - د
- ۳۳ - علت اهمیت مصرف مسئولانه کدام گزینه است؟
- ۱) با مصرف مسئولانه و به سادگی در حد انتخاب یک شیر و کیک می‌توان پول زیادی را صرف‌جویی کرد.
- ۲) مصرف مسئولانه اجازه می‌دهد چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.
- ۳) منظور از مصرف مسئولانه، بررسی قیمت‌ها و وزن‌گذاری‌های محصولات مشابه جنس مورد نظر قبل از تصمیم‌گیری برای خرید یا مصرف است.
- ۴) مصرف مسئولانه باعث می‌شود تا قناعت و ساده‌زیستی در ما رخنه کرده و با آرامش روحی و روانی انتخاب‌های مناسب‌تری انجام دهیم.
- ۳۴ - پاسخ کدام‌یک از پرسش‌های زیر از جدول ثبت مخارج استنباط نمی‌شود؟
- ۱) در صورت نیاز به پول برای کار ضروری، کاهش کدام خرج آسان‌تر است؟
- ۲) کدام‌یک از هزینه‌های برنامه‌بازی نشده تصمیم درستی بوده‌اند و کدام‌یک نبوده‌اند؟
- ۳) کدام‌یک از درآمدهای پیش‌بینی شده حقق شده و کدام‌یک نشده است؟
- ۴) چند درصد از مخارج، قابل پیش‌بینی بوده‌اند و چند درصد از هزینه‌ها متغیر هستند؟
- ۳۵ - چند مورد از عبارت‌های زیر در ارتباط با تاریخچه تجارت صحیح هستند؟
- الف) در اوایل قرن ۱۸، کشور انگلستان برای حمایت از صنعت نساجی داخلی، واردات هر نوع پوشак با ابریشم هندی، چینی و ایرانی را منع اعلام کرد.
- ب) در سال ۱۹۴۷، کشور قراردادی رسمی تحت عنوان گات را برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه علیه یک‌دیگر امضا کردند.
- ج) بیل کلینتون، رئیس جمهور وقت آمریکا حين امضای قرارداد نفتا با شیلی اعلام کرد اگر فکر می‌کرد این قرارداد ایجاد اشتغال ندارد، هرگز آن را امضا نمی‌کرد.
- د) در سال‌های اخیر، ایالات متحده آمریکا به بهانه حفاظت از منافع ملی، بارها پیمان‌های بین‌المللی را نقض کرده است، پیمان‌هایی مثل توافق آب و هوایی پاریس، توافق نامه آسیا – پاسیفیک و ... .
- (۱) ۲ (۲)
(۳) ۴ (۴)

علوم و فنون ادبی

۳۶- کدام عبارت درباره انواع نثر در سبک هندی نادرست است؟

- (۱) در نثر ساده این دوره، لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر اندک است.
- (۲) در دوره صفویه از نثر مصنوع در فرمانها و منشآت و دیباچه کتابها استفاده می‌شد.
- (۳) نثر مصنوع این دوره حلاوت و فخامت نثر فنی قرن ششم و هفتم را ندارد؛ بلکه تماماً شامل تکلف و بی‌ذوقی و غلطپردازی است.
- (۴) نثر بینابین، نثری است نه چندان ساده و نه چندان دشوار؛ در حقیقت قصد نویسنده، آسان‌نویسی بوده است؛ اما به نسبت زبان امروز، چندان روان و آسان به نظر نمی‌رسد.

۳۷- کدام بیت یادآور نام «اثری با نثر مرسل در دوره هندی که در آن به موضوع عرفان پرداخته شده»، است؟

کـه از اـرـانـمـه دـر تـوانـسـفت
هـفت لـعـبـت سـتـد چـو دـرـیـم
بـود اـز عـلـم آـنـم دـلـفـرـوزـی
عـالـمـالـاسـرـار در خـشـک و تـرـیـم

- (۱) بدان خود را که حلاج م چنین گفت
- (۲) چـون زـکـشـور خـدـای هـفـت اـقـلـیـم
- (۳) گـرـاز عـلـیـنـالـحـیـاتـمـ نـیـسـتـ رـوـزـی
- (۴) لـیـکـ بـرـ اـسـرـار، مـاـ دـانـسـاتـرـیـم

۳۸- مهم‌ترین دلیل «از رواج افتادن عربی‌دانی و نوشتمن به زبان عربی، و در عوض، توجه به زبان فارسی» در اواخر دوره مغول چه بود؟

- (۱) روی‌آوردن مردم عامی به ادبیات
- (۲) پایان‌یافتن خلافت عباسیان
- (۳) قدرت‌یافتن حکومت‌های ایرانی
- (۴) دل‌زدگی شاعران از نوشتار عربی

۳۹- کدام مورد از ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی نیست؟

- (۱) «می» کم‌کم جای «همی» را می‌گیرد.
- (۲) واژه‌های «ایدون، ایدر، ابا، ابر و ...» به ندرت به کار می‌رود.
- (۳) کاربرد «مر» به فراوانی دیده می‌شود.
- (۴) «در» به جای «اندر» در حال جایگزین شدن است.

۴۰- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره آثار ادبی به دست می‌دهد؟

- (۱) لمعات: اثری از فخرالدین عراقی در قالب نثر و نظم و با موضوع سیر و سلوک عارفانه
- (۲) المعجم: اثری از شمس قیس رازی در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر با نثری ساده و عالمانه
- (۳) تاریخ گزیده: اثری از حمدالله مستوفی و دربردارنده تاریخ پیامبران و خلفای چهارگانه و نیز خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ ه. ق.
- (۴) مرصاد‌العباد من المبدأ إلى المعاد: منظومه‌ای از نجم دایه در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی

۴۱- کدام گزینه با تفکرات رایج در سبک عراقی همخوانی ندارد؟

چـون گـوشـرـوـزـهـدـارـ بـرـ اللـهـ اـكـبـرـ اـسـتـ
كـهـ جـهـانـ نـیـسـتـ جـزـ فـسـانـهـ وـ بـادـ
جـزـ غـمـ كـهـ هـزـارـ آـفـرـیـنـ بـرـ غـمـ بـادـ
كـهـ هـنـزـ مـنـ نـبـودـ كـهـ توـ درـ دـلـمـ نـشـسـتـ

- (۱) بازآکه در فراق تو چشم امیدوار
- (۲) شـادـ زـیـ بـاـ سـیـاهـچـشـمـانـ شـادـ
- (۳) دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد
- (۴) همه عمر برندارم سر از این خمار مستی

۴۲- کدام بیت، دربردارنده ویژگی فکری بیت «هر شب کواكب کم کنند از روزی ما پاره‌ای / هر روز گردد تنگ‌تر سوراخ این غربال‌ها» است؟

بـهـ سـرـاـپـرـدـهـ خـورـشـیدـ جـهـانـ تـابـ رـسـدـ
كـهـ مـنـ آـنـ صـبـرـ نـدـارـمـ كـهـ مـیـ نـابـ رـسـدـ
قـسـمـتـ گـرـگـ مـحـالـ اـسـتـ بـهـ قـصـابـ رـسـدـ
آنـ چـهـ اـزـ مـاـهـیـ لـبـبـسـتـهـ بـهـ قـلـابـ رـسـدـ

- (۱) هم به بال و پر خورشید مگر شبنم ما
- (۲) ساقی از گردش آن چشم به فریادم رس
- (۳) روزی هر کسی از راه نصیب آمده‌است
- (۴) پیش کج بحث خمس باش که سرگردانی است

- ۴۳- ویژگی‌های شعر سبک هندی در همه بیت‌ها باز است، به جز ..... .

چو شبنم حیرتی گل کردم و آینه خنیدم
رخسار خود ز موج خراشیده است آب
گرم به تجربه دستی نهند بر دل ریش
می‌شکافد تیغ برق از هم سحاب تلخ را

- ۱) در این گلشن نه بویی دیدم و نی رنگ فهمیدم
- ۲) تا سرو خوش خرام تو از باغ رفته است
- ۳) ز آستین طبیبان هزار خون بچکد
- ۴) باده روشن علاج ظلمت غم می‌کند

- ۴۴- اگر بخواهیم دو بیت هم وزن داشته باشیم، جاهای خالی را با واژگان کدام گزینه باید تکمیل کنیم؟
«ملامت‌ها که بر من رفت و سختی‌ها که پیش آمد
گر از هر نوبتی فصلی بگویم داستان آید»
به تنها ملک می‌راند که ..... نهان دارد»

- «چو سعدی ..... و راحت بین و آسایش
- ۱) چونها باز - منظوری
  - ۲) از عشق بگذر - سلطانی
  - ۳) آتشی بیفروز - آن آتش
  - ۴) ترک یارت گوی - دلبری

- ۴۵- وزن چند بیت در برابر آن‌ها نادرست نوشته شده است؟

با همه آمیخت دل گرچه جدا می‌رود: مفتولن مفاعلن مفتولن مفاعلن
امروز اگر خواهی آن چیز دگر برگو: مفعول فاعلان مفعول فاعلان
بس تیز گوش دارد مگشا به بد زبان را: مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن
بر در و بام مردمان دوش چرا دویدهای: مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن

- (الف) فتنه برانگیخت دل خون شهان ریخت دل
ب) امروز چنان مستی کز جوی جهان جستی
ج) این جا کسی است پنهان خود را مگیر تنها
د) بر در و بام دل نگر جمله نشان پای توست
- ۱) ۴
  - ۲) ۳
  - ۳) ۲
  - ۴) ۱

- ۴۶- وزن کدام بیت «همسان دولختی» است؟

وگر میلم کشی در چشم میلم هم چنان باشد
که نه تصدیق کند کز سر دردی است فغانش
من با کسی افتاده ام کز وی نپردازم به کس
خلوت نشینین جان را آه از حرم برآید

- ۱) به شمشیر از تو نتوانم که روی دل بگردانم
- ۲) نرسد ناله سعدی به کسی در همه عالم
- ۳) گر دوست می‌آید برم یا تیغ دشمن بر سرم
- ۴) گر پرتوی ز رویت در کنج خاطر افتاد

- ۴۷- «تعداد تشبیه‌ها» در کدام گزینه بیشتر است؟

زیر هر مویش دلی دیوانه در زنجیر بود
روی چو مه نموده که این مهر انور است
باری به هیچ روی ز من روی بر متاب
لیکن این طرفه که پیوسته باید پوشید

- ۱) چنگ در زنجیر زلفش چون زدم دیوانه وار
- ۲) زلف سیه گشوده که این قلب عقرب است
- ۳) بر روی چون مه ارچه بتایی کند زلف
- ۴) خلعت عشق تو بر قامت دل بیسم راست

- ۴۸- در همه گزینه‌ها آرایه «کنایه» به چشم می‌خورد، به جز ..... .

سر نهادیم به بند تو، که این بند آن نیست
چه ساعت بود حیرانم ز کف دادم عنان خود
عالی برش رو بیچاره دشمن کردای
بر باد رفته باشد بر باد رفته باشد

- ۱) گردن ما ز بسی دام برون جست و کنون
- ۲) به هر جانب که رو می‌آورم خود را نمی‌یابم
- ۳) دوست می‌دارم تو را با آن که بهر خویشتن
- ۴) گر در هوای وصلت صد خرمن وجودم

- ۴۹- در همه بیت‌ها هر دو آرایه «تشبیه و مجاز مشابهت» وجود دارد، به جز ..... .

هم چو باد سحری از سر بستان برخاست
هم چو بخت من دل سوخته در خواب چراست
چشم‌های آب حیوان از دهان می‌آمدت
بر سینه زنم سنگ چو فرهاد ز دستت

- ۱) هر که در صحبت آن شاخ صنوبر بشست
- ۲) نرگس مسست تو چون فتنه از او بیدار است
- ۳) در تکلم لعل شیرینت چو می‌شد در فرشان
- ۴) بی شکر شیرین تو در درگه خسرو

- ۵۰- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - تشییه - مجاز - استعاره» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

تارفتهام اندر پی آن یار یگانه
عمر ابدی خضر به یک جام شبانه
چون خانه ندارم خبر از صاحب خانه
هر کس که ز ثابت قدمان شد چونشانه

الف) دل کندهام از جمله یاران و عزیزان
ب) در پرده شب نوش می ناب که دریافت
ج) هرچند برآورده آن جان جهان
د) بس تیر سیکسیر که بر خاک نشاند

- (۲) ب - ۵ - ج - الف
(۴) الف - ۵ - ب - ج

- (۱) ج - الف - ب - د
(۳) د - ج - ب - الف

- ۵۱- در کدام گزینه «استعاره مصرحه - استعاره مکنیه - تشییه» وجود دارد؟

سمن مست است و نرگس در خمار است
لب لعل تو شراب آلوده است
چون دو چشم صنم باده گسار آید
سرفکنده مانده چندان ناتوانی می کشد

(۱) بیاساقی! که ایام بهار است
(۲) نرگس چشم تو خواب آلوده است
(۳) نرگس مست به صد غمزه به باغ اندر
(۴) نرگس از کف جام ننهاد گرچه از رنج خمار

- ۵۲- کدام گزینه با بیت «ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده»، ارتباط معنایی دارد؟

مگر آن روز که در خاک بریزد بدنم
که خاک و خار بیابان عشق خونخوار است
عجایب نقش هاسازی سوی خاک
از خاک بیشتر نه که از خاک کمتریم

(۱) جان من جرعه عشق تو نریزد بر خاک
(۲) به احتیاط قدم نه به خاک وادی عشق
(۳) فروغ رویت اندازی سوی خاک
(۴) گفتی ز خاک بیشترند اهل عشق من

- ۵۳- مفهوم بیت «جهان را سر به سر آینه می دان / به هر یک ذره ای صد مهر تابان»، از کدام گزینه دورتر است؟

جمال جان فزای روی جانان
پر روز دل به سوی خدا می برد مرا
هزاران آدم اندر وی هویدا است
خدوان دو عالم راست منزل

(۱) به زیر پرده هر ذره پنهان
(۲) با بال شوق ذره به خورشید می رسد
(۳) به هر جزوی ز خاک ار بنگری راست
(۴) بدين خُردی که آمد حبّه دل

- ۵۴- کدام گزینه با بیت «دلا تا کی در این زندان فرب این و آن بینی / یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

هیچ در فکر رسن در چاه دنیا نیستی
تابه کی باشم در دست غم زار و نزار
که هنگام وفا خوش نیست فریاد
در آتش از دل خویشم، چه می توان کردن؟

(۱) از ندادت بر نیاری آسردی از جگر
(۲) تا به کی گردم بر خاک درت خوار و ذلیل
(۳) دلا، وقت جفا فریاد کم کن
(۴) نیایدم گله از خوی این و آن کردن

- ۵۵- مفهوم کدام گزینه به مفهوم بیت «که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد؟ / به دوستی که غلط می برد گمان ای دوست»، نزدیک تر است؟

آخر تو را که گفت که از دوستان مپرس؟
به دوستی که پشیمان شود کسی که نکوشد
من از آن روز که در بنده توام آزادم
بیا بیا که غلام توام بیا ای دوست

(۱) از دشمنان خود نتوان بود بی خبر
(۲) به کوشش ار متصوّر شود وصال رخ تو
(۳) «حافظ» از جور تو حاشا که بگرداند روی
(۴) ز حد گذشت جدایی میان ما ای دوست

جامعه‌شناسی

- کدام گزینه، عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- از نگاه قرآن، ..... به جهان طبیعت محدود نمی‌شود و ادراک و آگاهی نیز به ..... منحصر نمی‌شود و ..... براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- اگر انسان از خود و ..... شناخت درستی نداشته باشد، از تعامل صحیح با ..... باز می‌ماند.
- آثار هنرمند مطابق با نوع ..... است که با آن مناسباتی دارد.

۱) جهان هستی - جهان تکوینی - جهان انسانی - جهان هستی - جهان فرهنگی - طبیعتی

۲) جهان تکوینی - انسان - جهان هستی - جهان فرهنگی - جهان فرهنگی - فرهنگی

۳) جهان تکوینی - جهان هستی - جهان تکوینی - جهان هستی - جهان اجتماعی - طبیعتی

۴) جهان تکوینی - انسان - جهان تکوینی - جهان هستی - جهان هستی - فرهنگی

- کدام گزینه در ارتباط با انواع استعمار و ویژگی‌های آن ها نادرست است؟

۱) جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

۲) اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردن، آن‌ها در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند و مناطقی را که تراکم جمعیتی بالایی داشتند، از جمعیت خالی کردند.

۳) در استعمار نو، کشور استعمارگر با انکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده به ویژه فناوری اطلاعات و رسانه‌ها کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۴) مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط‌اند که در آن استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند و استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی استفاده می‌کنند.

- به ترتیب هر عبارت به کدام نوع فرهنگ و جامعه اشاره دارد؟

- جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد.

- نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

- قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها و تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها میان انسان‌ها، گروه‌ها و جوامع، اهمیت بسیاری دارد.

- انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محظوظ است.

۱) فرهنگ سلطه - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ جهانی - فرهنگ سرمایه‌داری

۲) مدنیة فاسقه - فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ حق - فرهنگ جبرگرا

۳) فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ حق - فرهنگ سلطه

۴) مدنیة فاسقه - فرهنگ صهیونیسم - فرهنگ جهانی - فرهنگ جبرگرا

- کدام گزینه به ترتیب، جاهای خالی عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش برخی نهضت‌های جدید دینی شده که به آن ..... می‌گویند.

- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد، در اصطلاح ..... نامیده می‌شود.

- مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناسی فرهنگ معاصر غرب، ..... است که به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.

- در رویکرد ..... ، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی می‌شود.

۱) پروتستانتیسم - دئیسم - اومانیسم - سکولاریسم

۲) سکولاریسم آشکار - دئیسم - لیبرالیسم - اومانیسم

۳) سکولاریسم پنهان - اومانیسم - سوسیالیسم - سکولاریسم

۴) دئیسم - اومانیسم - سکولاریسم - اومانیسم

-۶۰- در کدام دوران، روش معرفتی قرون وسطی مورد تردید قرار گرفت و به ترتیب، «تنها راه پیشنهادی غرب برای پیشرفت سایر فرهنگ‌ها»، «عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب» و «نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب» کدام است؟

۱) عصر جدید - استقلال کشورهای غیرغربی - سکولاریسم، اومانیسم و پروتستانتیسم - سکولاریسم

۲) دوران رنسانس - پیروی از فرهنگ غرب - سکولاریسم، اومانیسم و روش‌گری - پساسکولاریسم

۳) دوران رنسانس - استقلال کشورهای غیرغربی - سوسیالیسم، لیبرالیسم و روش‌گری - افول سکولاریسم

۴) عصر جدید - پیروی از فرهنگ غرب - سوسیالیسم، لیبرالیسم و پروتستانتیسم - سکولاریسم

-۶۱- در ارتباط با انواع استبداد، کدام گزینه به ترتیب با عبارت‌های زیر ارتباط دارد؟

- اشتراک استبداد ایلی و قومی و استعماری

- تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری

- علت شکل‌گیری استبداد استعماری

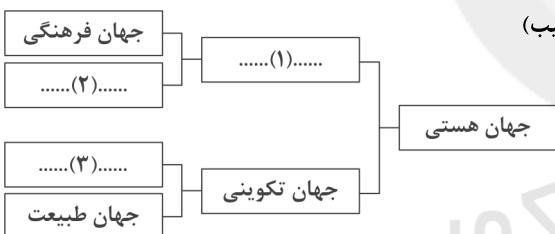
۱) هویت غیراسلامی - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی با حفظ ظاهر دینی و رعایت ظواهر اسلامی - سازش با دولت‌های غربی و پیوند با قدرت استعمارگران

۲) تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی استعمار - عدم وجود پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام و رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی - پیوند با قدرت استعمارگران و سازش با دولت‌های غربی

۳) هویت غیراسلامی - رعایت ظواهر اسلامی و دینی و عدم توان رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - تکیه بر قدرت فرهنگی، نظامی و صنعتی غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی

۴) هویت استبدادی - عمل در سایه قدرت و سلطه جهان غرب، حذف مظاہر فرهنگ اسلامی و تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - تکیه بر قدرت فرهنگی، نظامی و صنعتی غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی

-۶۲- با توجه به جهان‌های موجود، کدام گزینه نمودار زیر را تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

-۶۳- به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، کدام حرکت یا حرکت‌ها بود؟

- مرگ جمال عبدالناصر که مظہر ناسیونالیسم عربی و رهبر دولت مصر بود، چه پیامدی داشت؟

- انقلاب اسلامی ایران از چه طریقی، الگویی جدید در برابر امت اسلامی قرار داده است؟

- چرا دولتهای غربی، انقلاب‌های کشورهای عربی را «بهار عربی» نامیدند؟

۱) جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی - تضعیف موقعیت گروههای فلسطینی - بیداری اسلامی - معرفی کردن آن‌ها به عنوان بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی

۲) تشکیل جبهه نجات اسلامی در الجزایر - تقویت مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل یعنی سلسله پهلوی - اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی - منحرف کردن بیداری اسلامی

۳) شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین - به رسمیت شناختن اسرائیل - بیداری اسلامی - معرفی کردن آن‌ها به عنوان بخشی از فرآیند عربی شدن کشورهای غربی

۴) پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات الجزایر - تجهیز کشورهای عربی برای مقابله با اسرائیل - اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی - منحرف کردن بیداری اسلامی

۶۴- به ترتیب «اشتراک کالون و لوتر»، «ریشه‌های انقلاب فرانسه» و «اشتراک دیدرو و روسو» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱) تفاسیر پروتستانی از دین - اندیشه‌های فلسفی روشنگری، دوران رنسانس، تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی - گسترش دنیاگردی در

سطح رفتارها و زندگی مردم

۲) تسری رویکرد سکولار به لایه‌های عمیق فرهنگ غرب - سکولاریسم، اومانیسم، روشنگری - بازگشت به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان

۳) گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب - دوران رنسانس، اندیشه‌های فلسفی روشنگری، تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی - فرهنگ جدید غرب

۴) اصلاحگران دینی - سکولاریسم، اومانیسم، روشنگری - گسترش رویکرد سکولار از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی

۶۵- کدام گزینه به ترتیب، درباره «عصر نبوی» نادرست و درباره «دوران خلافت» درست می‌باشد؟

۱) پیامبر خدا (ص) طی سیزده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد - در چنین دوره‌ای، خداوند سبحان پیامبر خود را با آیات روشنگ برای گسترش فرهنگ اسلامی برانگیخت.

۲) در سال سیزدهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام، از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی مانع آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل شد.

۳) پیامبر خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را به امپراتوری‌های ایران و روم فرستاد - فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از ارزش‌های دینی استفاده کنند.

۴) رسول خدا (ص)، پس از سیزده سال دعوت مردم به اسلام، حکومت اسلامی را تشکیل داد - این دوران، از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

۶۶- لیبرالیسم ..... را لیبرالیسم اولیه می‌نامند که بیشتر ..... داشت و همه موارد زیر، به لیبرالیسم اولیه مربوط هستند، به جز .....

۱) سده‌های چهاردهم تا شانزدهم - رویکردی فردی و اقتصادی - کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد که مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.

۲) قرن‌های هجدهم و نوزدهم - رویکردی اجتماعی و اقتصادی - کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.

۳) قرن‌های هجدهم و نوزدهم - رویکردی فردی و اقتصادی - موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای فنودال و اربیان بزرگ برداشت.

۴) سده‌های چهاردهم تا شانزدهم - رویکردی اجتماعی و اقتصادی - کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند.

۶۷- به ترتیب عبارت‌های «تعدادی از کشورها، الگوی کشورها دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند» و «چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند»، مربوط به کدام تقسیم‌بندی‌ها می‌باشند و سرانجام با فعال شدن کدام تقسیم‌بندی، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعل خواهند شد؟

۱) توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - استعمارگر و استعمارازده - تقابل شمال و جنوب

۲) کشورهای ثروتمند و فقیر - تقابل شمال و جنوب - مرکز و پیرامون

۳) کشورهای ثروتمند و فقیر - استعمارگر و استعمارازده - توسعه‌نیافته و توسعه‌یافته

۴) توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - تقابل شمال و جنوب - کشورهای غربی و غیرغربی

۶۸- کدام گزینه فرآیند پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) رشد تجارت و برده‌داری ← جایگاه بالاتر بازارگانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها به حمایت بازارگانان به سرمایه و پول دولتمردان ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع اروپایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت و صنعت

۲) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه بالاتر بازارگانان نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها برای افزایش قدرت به سرمایه و پول بازارگانان ← نیاز بازارگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای تجارت و سود

← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← سرعت بخشیدن به انباستثمرت ثروت سرمایه‌داران از طریق صنعت

۳) انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی و ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه بالاتر زمین‌داران نسبت به بازارگانان ← نیاز دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازارگانان ← نیاز بازارگانان برای تجارت و سود به بازارگانان ← نیاز بازارگانان برای تجارت و سود به حمایت نظامی دولتمردان

← بخشیدن به انباستثمرت ثروت از طریق صنعت

۴) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه بالاتر زمین‌داران نسبت به بازارگانان و تاجران ← نیاز دولت‌ها برای تجارت و سود به بازارگانان ← نیاز بازارگانان برای تجارت و سود به حمایت نظامی دولتمردان

← پیوند قدرت با تجارت و صنعت ← سرعت بخشیدن به انباستثمرت ثروت سرمایه‌داران از طریق ثروت

- ۶۹- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟ (به ترتیب)

- برخی دانشمندان، کدام مسئله را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند؟

- کدام بحران‌ها، علی‌رغم تفاوت‌هایی که با یکدیگر دارند، هر دو هویت اقتصادی دارند؟

- سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از کدام بحران یا چالش را به تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؟

- مهم‌ترین بحران یا چالشی که در فاصله دو جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد، چه نام داشت؟

۱) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب - تقابل شمال و جنوب و چالش کشورهای فقیر و غنى - چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی

۲) چالش و نزاع بین کشورهای غنى و فقير - بحران معرفتی و چالش کشورهای فقیر و غنى - تقابل شمال و جنوب - چالش فقر و غنا

۳) بحران اقتصادی - بحران زیستمحیطی و چالش فقر و غنا - تقابل کشورهای استعمارگر و استعمارزده - چالش فقر و غنا

۴) بحران‌های زیستمحیطی - بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی

- ۷۰- به ترتیب بیان کنید «رنسانس» به چه معنایست و چه دوره‌ایی را شامل می‌شود و دلیل نام‌گذاری این دوره به رنسانس چیست؟

۱) غرب جدید - از قرن هفدهم تا نوزدهم میلادی را شامل می‌شود - چون غرب در این دوره، رویکرد دنیوی داشت و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کرد.

۲) تولد دوباره - از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود - دلیل نام‌گذاری این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بارگشت.

۳) تجدید حیات - از قرن هفدهم تا نوزدهم میلادی را شامل می‌شود - دلیل نام‌گذاری این است که معرفت‌شناسی در این زمان، با سکولاریسم و اولانیسم همراه شده است.

۴) غرب معاصر - از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود - چون غرب در این دوره، به بهانه دفاع از ایمان و وحی، عقل را از اعتبار می‌انداخت.

- ۷۱- جامعه آرمانی مارکس از ..... عبور می‌کرد، ..... را از بین می‌برد و صورتی ..... و ..... پیدا می‌کرد.

۱) فردگرایی لیبرالیستی - مالکیت خصوصی - اقتصاد سرمایه‌داری - ناسیونالیستی - مارکسیستی

۲) سوسیالیسم - کمونیسم - مالکیت خصوصی - ناسیونالیستی - مارکسیستی

۳) فردگرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - مالکیت خصوصی - سوسیالیستی - کمونیستی

۴) جمع‌گرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - آزادی فردی - سوسیالیستی - مارکسیستی

- ۷۲- هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟ (به ترتیب)

- موضع مرجعیت شیعه پس از شکست در مشروطه

- قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی

- جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت فاجار به وجود آوردند.

- نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی

۱) مقاومت منفی - انقلاب اسلامی - نخستین بیدارگران اسلامی - جنبش تنباکو

۲) فعالیت رقابت‌آمیز - انقلاب اسلامی - نخستین بیدارگران اسلامی - جنبش تنباکو

۳) مقاومت منفی - قطب فرهنگی جهان اسلام - روشنفکران نسل اول - جنبش عدالتخانه

۴) مقاومت رقابت‌آمیز - قطب فرهنگی جهان اسلام - روشنفکران نسل اول - جنبش عدالتخانه

- ۷۳- با توجه به ویژگی‌های مطلوب فرهنگ جهانی، کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های «حقیقت» و «عدالت» اشاره دارد؟

۱) فرهنگ باید انسان را از برخی قید و بندها که مانع رسیدن او به کمال و حقوق انسانی اش می‌شوند، رهایی دهد - فرهنگ باید از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند.

۲) بدون آن، فرهنگ‌ها نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند - بدون آن، جهان به سمت قطبی شدن و پهنه‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر می‌رود.

۳) فرهنگ باید علاوه‌بر نیازهای مادی و دنیوی، به نیازهای ابدی و معنوی نیز توجه کند - فرهنگ باید با ایجاد چنین روحیه‌ای، زمینه‌گشتش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم کند.

۴) بدون آن، فرهنگ‌ها نمی‌توانند از حقانیت عقاید و ارزش‌های خود، دفاع کنند - بدون آن، فرهنگ نمی‌تواند به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ نابرابری‌ها و نادانی‌ها پاسخ دهد.

۷۴- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با ..... پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت ..... نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ..... است. این کشورها در مسیر توسعه خود به صورت ..... درآمدند.

(۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا - ناسیونالیستی و قومی - دینی و مذهبی - امپراتوری رسانه‌ای

(۲) کمک مبلغان مذهبی - دینی و معنوی - ناسیونالیستی و قومی - نظام نوین جهانی

(۳) افول قدرت کلیسا - دینی و معنوی - ناسیونالیستی و قومی - قدرت‌های استعماری

(۴) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی - ناسیونالیستی و قومی - دینی و مذهبی - امپراتوری رسانه‌ای

۷۵- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

حاکمان سکولار	نسل دوم روشنفکران غربگرا	(الف)	(د)
(ب)	(ج)	خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.	در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند و در نهایت در جوامع خود، حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.

۱) روشنفکران چپ - آرمان‌های منورالفکران غربی‌زده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند - حرکت‌های اجتماعی آنان در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، مارکسیستی و لیبرالیستی بود - منورالفکران غربگرا

۲) نخستین بیدارگران اسلامی - با اتکا به قدرت جهانی استعمار می‌کوشیدند ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند - اعتراض آنان به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود - منورالفکران غربگرا

۳) عالمان دینی - آتابورک در ترکیه و امان‌الله‌خان در افغانستان و رضاخان در ایران - نخبگان غربگرایی بودند که به عملکرد نسل اول روشنفکران معارض بودند - نخستین بیدارگران اسلامی

۴) نخستین بیدارگران اسلامی - قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند - تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند - نسل اول روشنفکران غربگرا

سایت کنکور

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱

۱۴۰۱/۰۴/۱۷

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه	تعداد سوال: ۵۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۲	فلسفه ۱	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰ دقیقه
۳	روان‌شناسی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۱۵ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو التعریف أو المفهوم (٨٠ - ٧٦):

- (و اقصد في مشيك و أغضض من صوتك إنْ انكر الأصوات لصوت الحمير):

(١) «در راه رفتن میانه رو باش و صدایت را بالا نبر همچون صدای خران که از زشتترین صداهاست!»

(٢) «در راه رفتن میانه رو باش و صدای خود را پایین آور، زشتترین صداها قطعاً صدای خران است!»

(٣) «در راه رفتن خود میانه روی کن و صدایت را پایین نگهدار که بی‌گمان زشتترین صداها صدای خر است!»

(٤) «در راه رفتن میانه روی کن و صدای خود را پایین بیاور، قطعاً زشتترین صدا به صدای خر تعلق دارد!»

- (هذه مواعظ قيمة قدمها حكيم لأبناء البشر ليهمتدوا بها):

(١) این‌ها پندهایی ارزشمندند که خردمندی آن‌ها را به مردمان تقدیم کرده تا به وسیله‌شان هدایت گردد!

(٢) این اندرزهای ارزشمند را آن حکیم فرزانه به مردم تقدیم کرده که با آن‌ها هدایت شوند!

(٣) این‌ها پندهای گرانبها هستند و خردمندی آن‌ها را به مردمان تقدیم نموده تا هدایتشان نماید!

(٤) خردمندی این پندهای گرانبها را به مردم تقدیم نموده تا بتواند با آن‌ها هدایتشان کند!

- (عین الصحيح):

(١) حی على الأعمال الحسنة والتزم بها: به كارهای نیک رو بیاور و به آن‌ها پایبند باش!

(٢) الّذى يهديك إلّيك عيوبك فهو الصديق الحقيقى: آن‌که تو را نسبت به عيوبهايت راهنمایی می‌کند، دوستی واقعی است!

(٣) علينا أن نكون ناهين عن المنكر و نأمر بالمعروف: بر ماست که بازدارنده از کار زشت باشیم و به کار نیک دستور دهیم!

(٤) أحبّ عباد اللّه أفعهم لعباده: بندگانی از خداوند را دوست دارم که برای بندگانش سودمندتر هستند!

- (اگر تلاش کنی دو بال مرغ مگس را ببینی، نمی‌توانی!): عین الصحيح في التعریف:

(١) إن تحاول رؤية جناح الطائر الطنان لا تستطيع!

(٢) عندما تسعى مشاهدة جناح الطائر الطنان لا تقدر!

(٣) إذا حاولت مشاهدة جناح الطنان لا تقدر!

- (سل المصانع ركباً تهيم في الفلوت!): عین المناسب للمفهوم:

(١) فکر معقول بفرماگل بی خار چجاست!

(٢) نداند کسی قدر روز خوشی / مگر روزی افتند به سختی کشی

(٣) غرقه در نیل چه اندیشه کند باران !!

(٤) بر امتحان کردن ضرری مترتب نشود!

■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٨٥ - ٨١):

التلميع هو أن ينشد الشاعر شعراً في اللغتين أو أكثر و يسمى هذا النوع من الشعر بالملمع. إن الطريقة التي يستخدمها الشعراء هي أن ينشدوا بيتاً أو بعض شعرهم بلغة أخرى و هذا الفن يشاهد عند الشعراء الكار. إن إجاده (تسليط) لغة أو عدة لغات لا تكفي لإنشاد ملمع قوي؛ لأن المحافظة على موضوع الشعر و وزنهما في قالب شعرى واحد يعد عملاً صعباً. و يبدو هذا العمل محالاً عندما تختلف اللغتان من ناحية الصياغة اختلافاً كبيراً. يمكن إنشاد ملمع عربي – فارسي و إن كان صعباً لتشابه اللغتين في الحروف المضمة و الأساس الوزني المشترك بينهما. لكن المعلمات التركية – العربية مثلاً إنشادها أصعب بكثير من المعلمات الفارسية – العربية. يجب أن لا ننسى الدور المهم الذي أدته مشابهة الخط العربي و الفارسي في إبداع فن الملمع و نجاحه.

- (إنشاد ملمع عربي – تركي صعب جداً؛ لأنه .....): عین الصحيح:

(١) موضوعات الشعر تختلف بين هاتين اللغتين!

(٢) لا يعرف الشاعر التركي قواعد اللغة العربية جيداً!

(٣) لا يوجد نظام وزني تشتراك فيه اللعنان!

٨٢- عین الصحيح عن فن التلميع:

- ٢) في بعض الأوقات يشاهد التلميع في أكثر من اللغتين!
٤) يستطيع الشعراء جميعهم أن يستخدموا هذا الفن في أشعارهم!

١) يكفي لهذا الفن أن يعرف الشاعر لغة ثانية!

٣) التلميع هو أن يترجم الشاعر البيت الأول في البيت التالي!

٨٣- عین ما ليس من أسباب نجاح الملمع في الفارسية:

- ٢) الاختلاف القليل بين اللغتين من الناحية الشكلية
٤) الاشتراك في النظام الوزني

١) تشابه خط اللغتين الفارسية والعربيّة

٣) الاستفادة من الحروف المصنونة أكثر من الحروف الصامتة

■ عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي (٨٤ و ٨٥):**٨٤- «تحتفل»:**

- ١) للغائبة - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: خ ل ف) - معلوم - معرب / فعل و فاعله الاسم الظاهر و الجملة فعلية
٢) مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (مصدره: اختلاف) - لازم - فعل / فعل و فاعله ممحوف
٣) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب «افتعال») - مجهول / فعل و فاعله ممحوف
٤) للمخاطب - مزيد ثلاثي - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية

٨٥- «الكبار»:

- ٢) مذكر - اسم فاعل (مصدره: تكير) / مضاد إليه
٤) جمع مكسر (مفرده: كبيرة) - مؤنث / مضاد إليه

١) جمع مكسر - مذكر - اسم تفضيل / صفة

٣) اسم - جمع تكسير - حروفه الأصلية: ك ب ر / صفة

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٩٠ - ٨٦):**٨٦- عین الخطأ:**

- ١) تهبي في هذه المطاعم أطعمة لذيدة و رخيصة! جمع تكسير و مفرده «المطعم»
٢) فأنزل الله سكينته على رسوله وعلى المؤمنين مراده «هدوء»
٣) أخاف منك وأرجو وأستغيث وأدنو: مضاده «أبعد»
٤) يضركم الأذال دائمًا وإن كانت على ألسنتهم كلمات رائعة: جمع تكسير و مفرده «الرذيل»

٨٧- عین ما ليس فيه التضاد:

- ٢) من سأل في صغره أجاب في كبرها
٤) من أذنب وهو ضاحك دخل النار يوم البعث باكيًا!

١) تضع حيّة الصحراء ذنبها في الرمل ثم تقف كالعصا فجأة!

٣) لما يزداد عقل الإنسان نرى أن خطأ يقل غالباً

٨٨- عین المعرف بالعلمية:

- ٢) الربيع جاء مع جوّه المعتمد و أزهاره الخلابة!
٤) ألفاظ فارسية كثيرة تُقلّت إلى هذه اللغة بسبب التجارة في اليمن!

١) العلم في الصغر كالنقش في الحجر فقوموا بتعليم صغاركم!

٣) العنبر البرازيلي له مواصفات عجيبة تجلب الإنتباها!

٨٩- عین ما يدلّ على ماضي البعيد في الفارسية:

- ٢) كان كبارنا يعودون أنفسهم على ترك الذنوب الصغيرة!
٤) يبلغ الصادقون بصدقهم أشياء لا يبلغها الكاذبون أبدًا!

١) جمع الفلاح محاصيل بفرح زرعها قبل أشهر!

٣) هناك برنامج جديد في العالم يساعدنا في تعلم اللغات الصعبة!

٩٠- عین اسم التفضيل خبراً:

- ٢) من غلت شهوته عقله فهو شرّ من البهائم!
٤) لهذا العمل خير النتائج إذا تعملي به!

١) الذي يجمع علم الناس إلى علمه يُعدّ من أعلم الناس!

٣) هذا طريق أقوم إن كنتم تعقلون!

فلسفه

۹۱ - همه گزینه‌ها می‌توانند پرسشی فلسفی درباره زندگی قلمداد شوند، به جز.....

- (۱) خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟
- (۲) سرانجام ما انسان‌ها چه می‌شود؟
- (۳) مقصود ما از آزادی چیست؟
- (۴) چرا آب در اثر گرمای زیاد بخار می‌شود؟

۹۲ - کدام گزینه مربوط به حوزه فلسفه اخلاق است؟

- (۱) پاسخ عقلانی به سوالات علم اخلاق
- (۲) بررسی مبانی عقلانی علم اخلاق
- (۳) بررسی خوب و بد بودن ارزش‌های اخلاقی
- (۴) یافتن افعال خوب و افعال بد

۹۳ - کدام گزینه درباره فطرت اول صحیح است؟

- (۱) پرسش‌های اساسی در آن مطرح می‌شود.
- (۲) برای عبور از آن باید چیزهایی مثل خواب و خورکه شایسته نیست را کنار گذاشت.
- (۳) مرحله پست و بی‌فایده تفکر است.
- (۴) توقف در آن باعث می‌شود تا انسان به امور عادی زندگی مشغول و دل‌خوش شود.

۹۴ - پیش‌فرض عبارت «فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست»، کدام گزینه است؟

- (۱) پذیرش نقش تعیین‌کننده باورها در انتخاب اهداف زندگی
- (۲) گزینش اهداف قابل قبول برای زندگی و یافتن معنای آن
- (۳) داشتن نگرش خاص درباره جهان و انسان
- (۴) قناعت به آموزه‌های اطراقیان و پیروی کردن از باورهای دیگران

۹۵ - کدام گزینه درباره تمثیل غار افلاتون صحیح می‌باشد؟

- (۱) الفاظ کلی (مثل انسان، آسمان و خورشید) به موجودات ذهنی در عالم حقیقت اشاره دارند.
- (۲) اشیای بیرون غار از موجودات یگانه و حقیقی در عالم حکایت می‌کنند.
- (۳) رسیدن به حقیقت موجودات با یک سیر حسی و بیرونی امکان‌پذیر است.
- (۴) مردمان درون غار، آزاداندیشانی به حساب می‌آیند که در انتخاب هدف اشتباه کرده‌اند.

۹۶ - در آغاز شکل‌گیری فلسفه، کدام مسئله یا اصل فلسفی، بیش از هر چیز، اندیشمندانی که در پی تبیین عقلانی جهان بودند را به خود مشغول می‌داشت؟

- (۱) دگرگونی‌های پیوسته و بی‌وقفه جهان طبیعت
- (۲) اصل قابل شناخت بودن جهان طبیعت و پدیده‌های آن
- (۳) آراء و نظرات گوناگون و بی‌بایه سوفسٹائیان
- (۴) جهل مرکب و کمبصیرتی مردم و سرسپردگی به سوفسٹائیان

۹۷ - کدام عبارت، صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) مکتب‌های گوناگون تربیتی عصر حاضر، در آثار بسیاری از فیلسوفان قدیمی ریشه دارد.
- (۲) فلسفه مضاف بخشی از فلسفه است که شاخه‌های فلسفه را دربر می‌گیرد.
- (۳) امروزه شاخه‌های جدیدی از فلسفه شکل گرفته که علت آن می‌تواند پیشرفت دانش بشری باشد.
- (۴) این‌که بشر چگونه و با چه ابزاری می‌تواند به شناخت هستی بپردازد، خارج از حیطه معرفت‌شناسی است.

۹۸ - با توجه به روش و آرای سocrates، کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) روش بحث ثابتی داشت.
- (۲) وظیفه خود می‌دانست که درباره مسائل اساسی زندگی با مردم صحبت کند.
- (۳) خودش حقیقت را در اختیار مخاطب قرار می‌داد.
- (۴) به مردم می‌آموخت که هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند.

۹۹ - کدام گزینه درباره ملاصدرا نادرست است؟

- (۱) پایه بحث‌های علمی و فلسفی او، بر پیوند میان عقل و شهود و دین است.
- (۲) مقدمات برهانی، مطالب کشفی و مواد قطعی عقلی از منابع معرفتی ملاصدرا بود.
- (۳) مطالبی که در دین الهی حضور دارد، قطعی هستند.
- (۴) او کامل‌کننده پیوند میان عقل و دین و شهود است.

۱۰۰- کدام عبارت زیر پیرامون «قلمرو شناخت» است؟

- (۱) آیا این احتمال وجود دارد که همه ادراکات ما خواب و خیالی بیش نباشد؟
- (۲) به شناختی که از راه حواس حاصل می‌شود، تا چه اندازه می‌توان اعتماد کرد؟
- (۳) آیا زمانی که انسان به دنیا می‌آید، ذهنش خالی از هرگونه شناختی است؟
- (۴) آیا انسان علاوه بر محسوسات، چیزهای نامحسوس را هم می‌تواند بشناسد؟

۱۰۱- کدام گزینه تالس را معرفی می‌کند؟

- (۱) اولین بار لفظ کیهان برای جهان را به کار برد.
- (۲) نظریه وحدت اضداد برای اوست.
- (۳) از نظر او جهان واقعیت بدون تغییر، جاودان و فناپذیر است.
- (۴) اعتقاد داشت همه‌چیز در نهایت از آب ساخته شده است.

۱۰۲- کدام توصیف مربوط به این سینما نمی‌باشد؟

- (۱) در توضیح و تبیین قواعد عقلی علوم طبیعی نقش بهسزایی داشت.
- (۲) در گسترش اندیشه‌های ارسسطو درباره قانون علیت و ابعاد مختلف آن تأملات عمیقی کرد.
- (۳) از اولین دانشمندانی به شمار می‌رود که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.
- (۴) علاوه بر تبحر در فلسفه، در علوم طبیعی نیز کتاب‌های متعددی نوشته است.

۱۰۳- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) شناخت رذائل و فضائل موجب رذیلت‌ها خواهد شد.
- (۲) توجه به خداوند و شناخت رذائل و فضائل موجب ترجیح دادن فضائل بر تمایلات شخصی می‌گردد.
- (۳) این‌که انسان گاهی از فرمان خداوند سرپیچی می‌کند، اشاره به فطرت و قوای انتسابی او دارد.
- (۴) تمایلات مربوط به بعد روحی و معنوی همواره بر انسان حکمرانی می‌کند و چیرگی رذائل، ظاهري است.

۱۰۴- کدام فیلسوف از تختین فیلسوفانی به شمار می‌رود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می‌ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود و به عقیده وی چه عاملی سبب شد که علوم تجربی در خرافات و تعصبات‌های بیجا محصور بماند و پیشرفت نکند و کدام فیلسوف روش او را دنبال کرد و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزید؟ (به ترتیب)

- (۱) بیکن - دنباله‌روی فیلسوفان گذشته از ارسسطو - دکارت
- (۲) جان لاک - تکیه بیشتر بر استدلال عقلی - بیکن
- (۳) جان لاک - تکیه بیشتر بر استدلال عقلی - دکارت
- (۴) بیکن - دنباله‌روی فیلسوفان گذشته از ارسسطو - جان لاک

۱۰۵- کدام گزینه با توجه به انسان‌شناسی از دیدگاه قرآن کریم، صحیح است؟

- (۱) در آن تا حدودی درباره روح سخن گفته شده است.

(۲) انسان موجودی فانی فرض می‌شود.

(۳) انسان به عنوان جانشین خداوند در زمین منسوب شده است.

(۴) از انسان به عنوان مسجود موجودات نام برده می‌شود.

۱۰۶- به ترتیب، در دوره یونان باستان نظر دقیق و روشن درباره ماهیت و چیستی انسان، اولین بار توسط کدام فیلسوف یونانی مطرح شد و این دیدگاه منعکس‌کننده دیدگاه کدام فیلسوف نیز هست؟

- (۱) افلاطون - ارسسطو
- (۲) سقراط - افلاطون
- (۳) افلاطون - سقراط
- (۴) ارسسطو - افلاطون

۱۰۷- کدام گزینه نمی‌تواند از عقاید دکارت باشد؟

- (۱) بدن مرکز اندیشه‌های انسان است.

(۳) بدن انسان از قوانین فیزیکی آزاد نیست.

۱۰۸- کدام عبارت در توصیف سهروردی درست نیست؟

- (۱) نه تنها یکی از فیلسوفان بزرگ جهان اسلام است بلکه همچنین یک عارف و سالک الی الله محسوب می‌شود.
- (۲) برای توصیف بی‌قراری و کوشش روح برای رسیدن به جایگاه اصلی‌اش، شعری به زبان عربی سرود و وضعیت روح را بیانی تمثیلی، در آن شرح داد.
- (۳) با بهره‌مندی از الهامات و اشرافات معنوی، بسیاری از حقایق را از طریق شهود درونی به دست آورد و تلاش کرد آن‌ها را به زبان فلسفه و استدلال بیان کند.
- (۴) او عقیده داشت که نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی اوست.

۱۰۹ - کدام گزینه به ترتیب، به نوع جهل ایات زیر اشاره دارد؟

«آن کس که نداند و بداند که نداند / لنگان خرک خوبیش به منزل برساند»

«آن کس که نداند و نداند که نداند / در جهل یگری ابدالدهر بماند»

(۲) مرکب - مرکب

(۴) ساده - ساده

(۱) مرکب - ساده

(۳) ساده - مرکب

۱۱۰ - کدام گزینه، طبق نظریه اخلاقی ارسطو، عامل سعادت و نیکبختی انسان است؟

(۱) توجه به قوه عقل به عنوان عالی ترین قوه وجودی انسان

(۲) آراسته شدن انسان به چهار فضیلت حکمت، خویشندهایی، شجاعت و عدالت

(۳) ایستادگی عقل انسان در مقابل قوای شهوت و غصب

(۴) حاکمیت عقل بر قوای دیگر و به اعتدال رسیدن قوای وجودی در انسان

سایت کنکور

روان‌شناسی

- ۱۱۱- به ترتیب «جریان یک عمل» و «تابع قواعد مشخصی بودن»، به کدام مفاهیم تعریف روش علمی مربوط می‌شوند؟
- (۱) جستجو - نظامدار بودن
  - (۲) موقعیت نامعین - جستجو
  - (۳) فرآیند - نظامدار بودن
  - (۴) فرآیند - موقعیت نامعین
- ۱۱۲- کدام بیت زیر از نظر تأثیر عوامل مؤثر بر رشد با بقیه متفاوت است؟
- (۱) با عزیزی نشست روزی چند / لاجرم همچنون گرامی شد
  - (۲) هیچ صیقل نکو نداند کرد / آهنه را که بدگهر باشد
  - (۳) گر نشینند فرشتهای با دیو / وحشت آموزد و خیانت و ریو
  - (۴) سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد
- ۱۱۳- کدام عبارت زیر صحیح است؟
- (۱) الهام و سعید می‌توانند دوقلوی تک‌تخمکی باشند.
  - (۲) سارا و سپیده حتماً همسان هستند.
  - (۳) مهدی و محسن می‌توانند دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان باشند.
  - (۴) کیانا و سمانه نمی‌توانند ناهمسان باشند.
- ۱۱۴- به ترتیب در کدام گزینه ترکیب «شناخت پایه»، «شناخت عالی»، «شناخت عالی» و «شناخت پایه» به کار رفته است؟
- (۱) استدلال - تصمیم‌گیری - ادراک - توجه
  - (۲) حافظه - تصمیم‌گیری - حل مسئله - ادراک
  - (۳) ادراک - حافظه - حل مسئله - تصمیم‌گیری
  - (۴) قضاوت - توجه - ادراک - حل مسئله
- ۱۱۵- اگر معلمی به دانش‌آموزش بگوید هنگام دیدن پرچم ایران دست راست خود را بالا ببرد و دانش‌آموز پرچم فرانسه را ببیند و دست خود را بالا نبرد، کدام موقعیت زیر رخ داده است؟
- (۱) هشدار کاذب
  - (۲) از دست دادن محرك هدف
  - (۳) درست
  - (۴) اصبات
- ۱۱۶- به ترتیب «ظرفیت حافظه حسی»، «نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت» و «زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت»، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (۱) ۷±۲ ماهه - عمدتاً معنایی - حدود نیم ثانیه
  - (۲) نامحدود - حسی همراه با توجه - حدود نیم ثانیه
  - (۳) ۷±۲ ماهه - حسی همراه با توجه - حدود چند دقیقه
  - (۴) نامحدود - عمدتاً معنایی - چند دقیقه
- ۱۱۷- حافظه مورد استفاده در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
- (۱) در چه سالی به دانشگاه رفته‌اید؟
  - (۲) روش علمی را تعریف کنید.
  - (۳) جنگ تحملی در چه سالی اتفاق افتاده است؟
  - (۴) مقاطع تحصیلی یک دانش‌آموز که باید از ابتدای دیپلم طی کند را نام ببرید.
- ۱۱۸- کدام سبک تصمیم‌گیری در میان نوجوانان بیشتر دیده می‌شود که بلافصله با پشیمانی همراه است؟
- (۱) احساسی
  - (۲) تکانشی
  - (۳) واپسنه
  - (۴) اجتنابی
- ۱۱۹- اگر زهرا بخواهد برای تولد خواهرش هدیه‌ای بخرد، استفاده از کدام روش حل مسئله زیر، مورد قبول همه است؟
- (۱) با استفاده از روش بارش مغزی، مراحل خرید هدیه را مشخص کند.
  - (۲) سکه می‌اندازد که متوجه شود لباس بخرد یا لوازم التحریر.
  - (۳) از اطرافیان خود نظرخواهی می‌کند.
  - (۴) با توجه به نزدیک شدن فصل سرما، لباس گرم و مورد احتیاج خواهرش را می‌خرد.

- ۱۲۰- عبارت «دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟» به کدام مفهوم زیر مربوط می‌شود؟
- (۱) توجه (۲) احساس (۳) ادراک (۴) حافظه
- ۱۲۱- اگر تصمیم‌گیری براساس تعداد اولویت‌ها باشد، انواع آن کدام است؟
- (۱) ساده - معمولی (۲) فردی - گروهی (۳) مهم - معمولی (۴) ساده - پیچیده
- ۱۲۲- در کدام مسئله زیر، شناسایی موقعیت اولیه نسبت به سایر مسائل دشوارتر است؟
- (۱) یافتن علل تغییر دمای کره زمین (۲) یافتن علل افزایش بیانگرگی تحصیلی (۳) یافتن علل ابتلا به فشار خون (۴) یافتن علل انقرض نسل یوزپلنگ ایرانی
- ۱۲۳- عناصر نگرش در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟
- (۱) روانی - اجتماعی - احساسی (۲) آمادگی برای عمل - جسمانی - اخلاقی (۳) اخلاقی - اجتماعی - شناختی (۴) شناختی - احساسی - آمادگی برای عمل
- ۱۲۴- در کدام گزینه زیر، انگیزه کمتری برای جبران شکست وجود دارد؟
- (۱) فشار تحریم و استکبار جهانی مانع پیشرفت جامعه ایران شده است و مردم را با گرفتاری رویه رو کرده است.
 (۲) اگر افراد جامعه قدرت و اراده خود را به کار بگیرند، می‌توانند به خودکفایی برسند و از وابسته بودن به کشورهای غربی رها شوند.
 (۳) اعمال نظم و انصباط از کودکی توسط قانون‌گذاری‌های آموزش و پرورش می‌تواند جلوی بی‌قانونی و هرج‌ومرج کنونی را بگیرد.
 (۴) اگر افراد جامعه دست به دست هم بدهند و با کار بیشتر موجب رونق اقتصادی شوند، مشکلات کنونی اقتصادی کاهش می‌یابد.
- ۱۲۵- طبق پیوستار سلامت و بیماری، به ترتیب سمت راست و سمت چپ کلمه «میانه» کدام موارد ذکر شده است؟
- (۱) ناتوانی نسبتاً شدید - شیوه زندگی نسبتاً سالم (۲) ناتوانی نسبتاً شدید - شیوه زندگی کاملاً سالم (۳) شیوه زندگی نسبتاً سالم - ناتوانی نسبتاً شدید (۴) شیوه زندگی نسبتاً سالم - ناتوانی کامل و شدید

سایت کنکور

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱

جمعه ۱۷/۰۴/۱۴۰۱

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۳۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۲۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۲۱	۳۵	۱۵ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۲۰	۳۶	۵۵	۲۰ دقیقه
۴	جامعه‌شناسی	۲۰	۵۶	۷۵	۲۰ دقیقه
۵	زبان عربی (اختصاصی)	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۶	فلسفه	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰ دقیقه
۷	روان‌شناسی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۱۵ دقیقه

اگر r نادرست باشد، گزاره $\neg p$ ($r \Rightarrow \neg p$) به انتفای مقدم درست بوده و ترکیب عطفی آن با یک گزاره درست دیگر دارای ارزش درست خواهد بود.

$$r \equiv F \Rightarrow ((\underbrace{p \Leftrightarrow q}_{T}) \wedge (\underbrace{r \Rightarrow \neg p}_{T})) \equiv T$$

بنابراین ارزش گزاره مركب، نقیض ارزش گزاره r می‌باشد، یعنی با $(\neg r)$ هم‌ارزش است.

۳ می‌دانیم زمانی قیاس استثنایی تبدیل به مغالطه می‌شود که از $p \Rightarrow q$ و $q \Rightarrow p$ نتیجه بگیریم:

$$\begin{array}{c} p \Rightarrow q \\ q \\ \hline \therefore p \end{array}$$

در حالی که در قیاس استثنایی، مقدمه‌ی دوم باید p باشد نه q . پس بیان مغالطه به زبان ریاضی به صورت $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ خواهد بود.

۱ ۷

چون رابطه‌ی داده شده تابع است باید از هر عضو مجموعه‌ی اول یک پیکان خارج شده باشد و اگر دو پیکان خارج شده است، باید دو عضو متناظر آن در مجموعه‌ی دوم با هم برابر باشند. از عضو ۱ در مجموعه‌ی اول دو پیکان به عضوهای -3 و $-b$ خارج شده، پس باید این دو عضو برابر باشند:

$$a - b = -3$$

همچنین عضو a در مجموعه‌ی اول به دو عضو -1 و b در مجموعه‌ی دوم متناظر شده پس $-1 = b$ خواهد بود. حال در رابطه‌ی $a - b = -3$ به جای b

عدد -1 را جایگزین می‌کنیم.

$$a - b = -3 \xrightarrow{b = -1} a - (-1) = -3 \Rightarrow a = -3 - 1 \Rightarrow a = -4$$

در نهایت:

$$2a + b = 2(-4) - 1 = -8 - 1 = -9$$

۴ ابتدا ضابطه را تا حد ممکن ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{\sqrt{x^4 + 4x^2 + 4}}{ax^2 + bx + 1} = \frac{\sqrt{(x^2 + 2)^2}}{ax^2 + bx + 1}$$

$$= \frac{|x^2 + 2|}{ax^2 + bx + 1} \xrightarrow{x^2 + 2 > 0} \frac{x^2 + 2}{ax^2 + bx + 1}$$

حال برای این‌که $f(x)$ تابع ثابت باشد، باید داشته باشیم:

$$f(x) = c \Rightarrow \frac{x^2 + 2}{ax^2 + bx + 1} = c \Rightarrow x^2 + 2 = acx^2 + bcx + c$$

$$\Rightarrow \begin{cases} ac = 1 \\ bc = 0 \\ c = 2 \end{cases} \xrightarrow{c = 2} \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = 0 \\ c = 2 \end{cases} \Rightarrow a + b = \frac{1}{2} + 0 = \frac{1}{2}$$

۵ به هر جمله‌ی خبری که بتوانیم دقیقاً یکی از ۲ ارزش درست یا نادرست را به آن نسبت دهیم، گزاره‌گفته می‌شود. توجه شود که جملات امری، پرسشی و عطفی گزاره محسوب نمی‌شوند. گزینه‌ی (۳) یک جمله‌ی خبری است که ارزش آن دقیقاً درست یا نادرست است، پس گزاره محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابراز احساسات

(۲) پرسشی

۶ می‌دانیم تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره برابر با 2^n است.
 $2^n = 64 \Rightarrow 2^n = 64 \Rightarrow n = 6$
 پس:

۷ ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۱) هر دو گزاره‌ی داده شده درست و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نیز درست است.

(۲) هر دو گزاره‌ی داده شده درست و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نیز درست است.

(۳) گزاره‌ی $\circ \neq \frac{\sqrt{3}+1}{1+\sqrt{3}}$ نادرست و گزاره‌ی 1 درست است، در نتیجه ترکیب فصلی گزاره درست با نادرست، گزاره‌ای با ارزش درست است.

(۴) هر دو گزاره نادرست هستند و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نادرست است.

(۵) $p \Rightarrow q$ تنها زمانی نادرست است که p درست و q نادرست است. حال به بررسی گزاره‌ها می‌پردازیم:
 (الف) ترکیب فصلی دو گزاره تنها وقتی نادرست است که ارزش هر دو گزاره نادرست باشد، یعنی q نادرست و $p \sim$ نیز نادرست باشد، در نتیجه این گزاره فقط وقتی که p درست و q نادرست باشد، دارای ارزش نادرست خواهد بود پس این گزاره، هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است.

(ب) $\sim p \Rightarrow \sim q$ تنها زمانی نادرست است که $\sim q$ درست و $\sim p$ نادرست باشد؛ یعنی q نادرست و p درست باشد، پس این گزاره نیز هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است (این گزاره را عکس نقیض $(p \Rightarrow q)$ می‌نامیم و این دو همواره هم‌ارزش‌اند).

(ج) $\sim p \Rightarrow \sim q$ تنها وقتی نادرست است که $p \sim$ درست و $q \sim$ نادرست باشد؛ یعنی p نادرست و q درست باشد. در نتیجه این گزاره هم‌ارزش $p \Rightarrow q$ نیست.

(د) $\sim p \Rightarrow \sim q$ درست هستند، بنابراین ترکیب دو شرطی $(p \Rightarrow q)$ درست است.

(ه) با توجه به این‌که $(p \sim)$ نادرست است، اگر r درست باشد، ارزش $(r \Rightarrow \sim p)$ نادرست بوده و ترکیب عطفی آن با هر گزاره‌ای نادرست است.

$$r \equiv T \Rightarrow ((\underbrace{p \Leftrightarrow \sim q}_{T}) \wedge (\underbrace{r \Rightarrow \sim p}_{F})) \equiv F$$

ریاضیات | ۳

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۴ خروجی تابع علامت، تنها می‌تواند مقادیر -1 ، صفر و یا 1 باشد، پس:

$$a \in \{-1, 0, 1\}$$

$$a = -1 \Rightarrow \text{sign}((-1)^x - 6(-1) + 12) = -1 \Rightarrow \text{sign}(19) = -1 \quad \times$$

$$a = 0 \Rightarrow \text{sign}((0)^x - 6(0) + 12) = 0 \Rightarrow \text{sign}(12) = 0 \quad \times$$

$$a = 1 \Rightarrow \text{sign}((1)^x - 6(1) + 12) = 1 \Rightarrow \text{sign}(7) = 1 \quad \checkmark$$

۱۵

$$(2f - g)(-2) = 2f(-2) - g(-2) = 2\sqrt{-(-2)+7} - \frac{2(-2)+1}{|-2|-3}$$

$$= 2\sqrt{2+7} - \frac{-4+1}{2-3} = 2\sqrt{9} - \frac{-3}{-1} = 2(3) - 3 = 6 - 3 = 3$$

۱۶ از حاصل ضرب تعداد کالا در قیمت کالا، تابع درآمد به دست

می‌آید:

$$R(x) = 500x$$

برای تعیین تابع سود، تابع هزینه را از تابع درآمد کم می‌کنیم:

$$P(x) = R(x) - C(x) = 500x - (x^2 + 300x + 160)$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 200x - 160$$

تابع سود، یک تابع درجه دوم می‌باشد و تعداد کالایی که شرکت را به حداقل سود می‌رساند طول نقطه ماقسیمم نمودار تابع می‌باشد.

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{200}{2(-1)} = 100$$

۱۷

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$D_f = D_g = \mathbb{R}$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = \mathbb{R} - \{2, 3\}$$

۱۸

$$\bar{x}_{\text{اولیه}} = \frac{1/5}{2} = \frac{1}{10} \Rightarrow \bar{x}_{\text{اولیه}} = 3 \quad \text{خط فقر اولیه}$$

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{4}{2} = 2 \Rightarrow \bar{x}_{\text{جدید}} = 4 \quad \text{خط فقر جدید}$$

اگر k نفر با درآمد 6 میلیون تومان به جامعه اضافه کنیم، داریم:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{3 \times 20 + 6k}{20+k} = 4 \Rightarrow 4(20+k) = 60 + 6k$$

$$\Rightarrow 80 + 4k = 60 + 6k \Rightarrow 6k - 4k = 80 - 60 \Rightarrow 2k = 20 \Rightarrow k = 10$$

۱۹ چون f همانی است، پس در هر کدام از زوج مرتب‌های آن

باید $y = x$ باشد. پس:

$$\begin{cases} (1, a) \in f \Rightarrow a = 1 \\ (b+1, -3) \in f \Rightarrow b+1 = -3 \Rightarrow b = -4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (c, a-b) = (c, 1 - (-4)) = (c, 5) \in f \Rightarrow c = 5$$

۲۰ در توابع پلکانی، تمام ضابطه‌ها عدد ثابت هستند، پس:

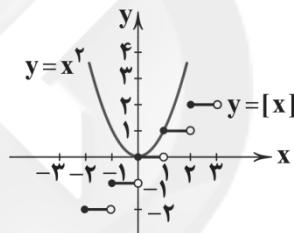
$$\frac{ax^2 + bx + c}{2x - 3} = c \Rightarrow ax^2 + bx + c = 2cx - 3c$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 2c \\ c = -3c \Rightarrow c = -2 \end{cases} \Rightarrow b = -4$$

$$\Rightarrow a + b = 0 + (-4) = -4$$

۲۱

نمودار دو تابع $y = [x]$ و $y = x^2$ را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم:

دو تابع در دو نقطه به طول‌های صفر و ۱ متقاطع هستند.

۲۱ چون حاصل جزء صحیح برابر -2 است، عبارت داخل آن باید

بین -2 و -3 باشد.

$$-3 \leq 2x - 7 < -2 \xrightarrow{+7} 4 \leq 2x < 5 \xrightarrow{+\frac{2}{2}} 2 \leq x < \frac{5}{2}$$

۲۲ درستی مختصات نقطه $(-2, -2)$ را در هر یک از توابع

بررسی می‌کنیم.

بررسی گزینه‌ها:

$$1) -2 = |2(2) - 4| - 2 \Rightarrow -2 = -2 \quad \checkmark$$

$$2) -2 = |2(2) + 4| + 2 \Rightarrow -2 = 10 \quad \times$$

$$3) -2 = |2 - 4| - 4 \Rightarrow -2 = -2 \quad \checkmark$$

$$4) -2 = |2(2) - 4| + 4 \Rightarrow -2 = 4 \quad \times$$

به این ترتیب گزینه‌های (2) و (4) حذف می‌شوند. اکنون درستی مختصات

نقطه (4) را در گزینه‌های باقی‌مانده بررسی می‌کنیم.

$$1) 0 = |2(4) - 4| - 4 \Rightarrow 0 = 0 \quad \checkmark$$

$$3) 0 = |4 - 4| - 4 \Rightarrow 0 = -4 \quad \times$$

بنابراین گزینه (1) تابع نمودار رسم شده می‌باشد.

حال در مرحله بعد، باید نرخ cpi سال ۱۳۹۹ را حساب کنیم:

$$\text{قیمت کالا در} - \text{قیمت کالا در}$$

$$\frac{\text{دی ماه ۹۸}}{\text{دی ماه ۹۹}} \times 100 = \frac{\text{قیمت کالا در دی ماه}}{\text{قیمت کالا در دی ماه}} \times 100$$

$$= \frac{۳۹,۱۳۰,۴۳۴ - ۲۲,۲۰۰,۰۰۰}{۳۹,۱۳۰,۴۳۴ - ۲۲,۰۰۰,۰۰۰} \times 100 = ۰/۲۱ \times 100 = ۰/۲۱$$

۱ ۲۴ نقطه X در زیر منحنی واقع شده است. یعنی همه منابع

موجود به کار گرفته نشده‌اند، پس با به کارگیری منابع بلااستفاده می‌توان به نقطه Z رسید.

اما در نقطه Z منابع همگی مورد استفاده قرار گرفته‌اند پس برای حرکت به سمت Y نیاز است تا منابع جدید به بازار توزیع شوند.

توجه: با افزایش منابع منحنی ما به سمت بالاتر حرکت می‌کند و از نقطه Z دورتر می‌شود. بنابراین راه حل مناسبی برای دستیابی به آن نیست.

۳ ۲۵ (الف) مالیات پرداختی هنگام واردات کالا، تعرفه‌های گمرکی نام

دارد که نوعی مالیات غیرمستقیم است.

ب) افرادی که پاره‌وقت کار می‌کنند مثل ۲ روز در هفته شاغل به حساب می‌آیند.

ج) بیت‌کوین به عنوان یکی از پول‌های نوظهور و نوعی پول مجازی است.

د) اقتصاد مقاوم حاصل خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فraigیر مردمی سخت‌کوش است که حاضر نیستند در زیر سایه بیگانگان زندگی کنند و به آنان وابسته باشند.

۲ ۲۶ (الف) برای به دست آوردن تولید ناخالص داخلی باید تمام اقلام تولیدشده را جمع کنیم:

$$GDP = ۱۸۰ + ۹۵ + ۱۲۵ + ۲۴۰ = ۶۴۰$$

ب) سرانه هم از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت}} = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

$$= \frac{۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۱۲,۸۰۰$$

دو نکته مهم:

۱- خرید و فروش لوازم دست دوم در تولید ناخالص داخلی به حساب نمی‌آیند.

۲- برای محاسبه سرانه حتماً صفرهای تولید ناخالص را بگذارید تا کاملاً درست به دست بیاید.

۱ ۲۷ (الف) شناسایی نیازها مربوط به خرید هوشمندانه است.

ب) در فرآیند ارزیابی، فرد به کمک جدول خرید مقایسه‌ای گزینه‌های فهرست شده در مراحل قبل را با هم مقایسه می‌کند.

ج) نرخ سود سپرده بلندمدت نسبت به سایر حساب‌ها بیشتر است. از معایب این حساب‌ها می‌توان به این مورد اشاره کرد که اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند.

$$\frac{\text{شاخص قیمت مسکن در ۹۱} - \text{شاخص قیمت مسکن در ۹۰}}{\text{شاخص قیمت مسکن در ۹۱}} \times 100 = \text{تورم مسکن}$$

$$\Rightarrow \frac{۱۹۲ - ۱۲۰}{۱۲۰} \times 100 = \frac{۷۲}{۱۲۰} \times 100 = ۶\%$$

۲ ۲۰ هر فرد در این کشور به طور متوسط، ۴ دندان پوسیده، ۴ دندان کشیده شده و ۴ دندان پر شده دارد.

۲۱ اقتصاد

برای پاسخ به این سؤال، ابتدا باید درآمد بنگاه را حساب کنیم:

$$\text{قیمت هر کالا} \times \text{تعداد کالاهای درآمد}$$

$$= ۱۶۰ \times ۱,۳۵۰,۰۰۰ = ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

در مرحله بعد باید هزینه‌ها را حساب کنیم و در نهایت هزینه‌های تولید را با هم جمع کنیم:

$$\text{تعداد کالا} \times \text{حقوق مالکیت هر کارمند}$$

$$= ۵,۶۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰$$

$$= ۸,۵۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰$$

$$= ۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۳۸,۴۰۰,۰۰۰$$

$$= ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% = ۱۶۱,۲۸۰,۰۰۰$$

$$= ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰ + ۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمع هزینه‌های بنگاه}$$

$$+ ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۸,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۴۵۸,۰۸۰,۰۰۰$$

در نهایت هم محاسبه سود / زیان:

$$\text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود} / \text{زیان}$$

$$= ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۴۵۸,۰۸۰,۰۰۰ = ۷۰۱,۹۲۰,۰۰۰$$

چون عدد نهایی مثبت است (یعنی درآمدها از هزینه‌ها بیشتر است)، بنگاه سود کرده است.

۴ ۲۲ (الف) از آن جایی که واژه سهم به کار رفته نه سهام، این عبارت مربوط به شرکت است.

ب) کمیابی منابع باعث می‌شود تا انسان مجبور شود میان گزینه‌های مختلف، بدء - بستان کند.

نکته: بدء - بستان گزینه‌ها موجب مطرح شدن بحث هزینه فرصة می‌شود.

ج) قوانینی که به مالکیت شخص احترام می‌گذارند، مربوط به وظیفه «بهبود عملکرد بازار» دولت است.

د) تجارت بین‌الملل به سه دلیل اهمیت دارد:

- ۱) یکسان نبودن منابع
- ۲) یکسان نبودن تکنولوژی
- ۳) یکسان نبودن ویژگی‌های اقليمی

۴ ۲۳ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید نرخ کالا را در دی ماه ۱۳۹۹ به دست بیاوریم:

$$\text{قیمت کالا در} - \text{قیمت کالا در}$$

$$\frac{\text{دی ماه ۹۹}}{\text{دی ماه ۹۹}} \times 100 = \frac{\text{بهمن ماه ۹۹}}{\text{بهمن ماه ۹۹}} \times 100$$

$$= \frac{۴۵,۰۰۰,۰۰۰ - x}{x} = \frac{۱۵}{۱۰۰}$$

$$= ۱۵x = ۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰x \Rightarrow ۱۵x + ۱۰۰x = ۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۱۱۵x}{۱۱۵} = \frac{۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۱۵} \Rightarrow x = ۳۹,۱۳۰,۴۳۴$$

۳۴ همان طور که از اسم جدول پیداست، مربوط به مخارج است؛

پس میزان درآمد پیش‌بینی شده در این جدول جایگاهی ندارد.

نکته: یکی از ردیف‌های جدول مربوط به درصد مصرف هر یک از ستون‌ها است.

بررسی عبارت‌های نادرست: ۲۵

ب) گات بین ۲۳ کشور و به صورت غیررسمی امضا شد.

ج) قرارداد نفتا بین آمریکا، کانادا و مکزیک امضا شد.

علوم و فنون ادبی

۳۶ منظور از نشر ساده در این دوره، نشر مرسلي نیست که

نویسنده‌گانی مانند «بلعمی» می‌نوشته‌اند؛ بلکه در نشر ساده این دوره، لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر (به نسبت نشر مرسلي) کم نیست.

۳۷ عین‌الحیات اثری است از علی بن حسین واعظ کاشفی با نشر

مرسل در دوره هندی که در آن به موضوع عرفان پرداخته شده است.

۳۸ در اواخر دوره مغول با پایان یافتن خلافت عباسیان، عربی‌دانی

و نوشتن به آن زبان نیز از رونق افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق گرفت.

۳۹ کاربرد «مر» در این دوره تقریباً کم است.

۴۰ مرصاد‌العياد رساله‌ای منتشر است.

۴۱ در این گزینه، «شادی‌گرایی» و «زمینی بودن معشوق» با

سیک خراسانی تناسب دارد. در گزینه‌های (۱) و (۳) شرح غم هجران و در گزینه (۴) بی‌اختیاری عاشق با ویژگی‌های فکری سبک عراقی متناسب است.

۴۲ ویژگی فکری بیت سؤال و گزینه (۳): اعتقاد به قسمت و

تقدیرگرایی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) عشق موجب کمال است.

۲) دل‌ربایی و فتنه‌انگیزی معشوق و ناشکی‌بایی عاشق

۴) نکوهش بحث با نادان

ویژگی‌های شعر سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

۱) حس‌آمیزی و تشخیص

۲) تشخیص و حسن تعلیل

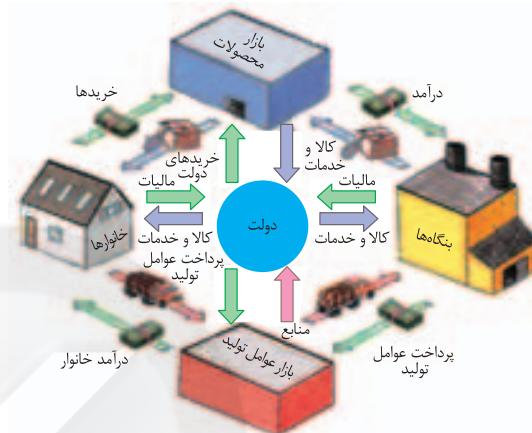
۴) اسلوب معادله و تشبیه تمثیل

۲۸ (الف) قیمت موتور محرکه عرضه و تقاضا برای حرکت بر روی منحنی است. (کاهش یا افزایش عرضه و تقاضا)

ب) تقاضا مربوط به مصرف‌کننده است. وقتی قیمت پایین‌تر از قیمت تعادل است یعنی تقاضا زیاد است پس برای رسیدن به تعادل تقاضا کاهش می‌باید.

ج) اگر تقاضا (Q_2) بیشتر از عرضه (Q_1) باشد، بازار در وضعیت مازاد تقاضا یا همان کمبود عرضه قرار دارد.

۲۹ (الف)

ب) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان بر اهمیت خودکفایی در برخی تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

۳۰ بررسی عبارت نادرست:

ب) در زمان قاجار درآمدهای نفتی افزایش پیدا نکردند.

۴۱ (الف) بیکاری از دو جهت بر بودجه دولت تأثیر منفی می‌گذارد؛ اول این‌که دولت مجبور می‌شود تا هزینه‌های اجتماعی خود را برای افراد بیکارشده بیشتر کند و دوم این‌که درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها کاهش یافته است.

ب) سیاست بازار باز، می‌تواند به کاهش حجم پول در گردش (از طریق فروش اوراق مشارکت به مردم و گرفتن پول از آن‌ها) کمک کند.

۳۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) مرز امکانات، اجازه محاسبه هزینه فرصت را هنگامی که بیش از یک کالا تولید می‌کنیم، می‌دهد؛ زیرا یک کالا هزینه فرصتی ندارد.

ب) قید بودجه مربوط به خرید کالا برای مصرف است. در اینجا باید مرز امکانات تولید ذکر می‌شد.

۳۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خرید هوشمندانه

۳) خرید مقایسه‌ای

۴) الگوی خروج

جامعه‌شناسی

۲ در دوران رنسانس، روش معرفتی فرون وسطی (وحی و شهود) مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید.

غرب این مطلب را به نسبگان جوامع غیرغیری القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب، تهراه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند.

بعضی متفکران از نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب، با عنوانیں «افول سکولاریسم» و «پسازسکولاریسم» یاد کردند.

۱ **۶۱** شباهت استبداد قومی با استبداد استعماری این است که هر دو دارای هویت غیراسلامی بودند.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود این که دارای هویت غیراسلامی بود، به دلیل این‌که پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

۳ **۶۲** جهان هستی متشکل از دو بخش جهان انسانی و جهان تکوینی است. جهان انسانی نیز متشکل از جهان فرهنگی و جهان ذهنی است. جهان تکوینی هم شامل جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت می‌باشد.

۱ **۶۳** مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی است. پس از مرگ جمال عبدالناصر، انور سادات رئیس جمهور وقت مصر با امضای فرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

انقلاب اسلامی ایران از طریق بیداری اسلامی، الگوی جدیدی در برابر امت اسلامی قرار داده است.

دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند. از این‌رو، آن را «بهار عربی» نامیدند.

۳ **۶۴** ژان کالون و مارتین لوثر؛ اصلاح‌گران دینی بودند که با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.

انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

فیلیسوفن روشنگری مانند دکارت، دیدرو و روسو نقش زیادی در شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب ایفا کرده‌اند.

۴ **۵۶** از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

ادرار و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

اگر انسان از خود و جهان هستی شناخت درستی نداشته باشد، از تعامل صحیح با جهان هستی باز می‌ماند.

هنرمند عضوی از یک فرهنگ است و آثارش مطابق با نوع فرهنگی است که با آن مناسباتی دارد. هنر را می‌توان بیان ژرف‌ترین فردیت هنرمند دانست. اما این فردیت مجرد از اجتماع نیست.

۳ **۵۷** در استعمار نو، کشور استعمارگر با انتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد. در استعمار فرانو، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

۴ **۵۸** فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینة فاسقه می‌نامد. آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد. پذیرش تفاوت‌ها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد. مراسم حج نمونه بارز تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌های است. در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتموم است.

۱ **۵۹** رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پرووتستانیسم یاد می‌شود.

روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

اومنیسم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است. در این رویکرد، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی می‌شود.

۳ ۷۱ جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۱ ۷۲ رهبران دینی پس از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند. این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت.

انقلاب اسلامی ایران بین روزen از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به وجود می‌آوردند.

جنبش تباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.

۲ ۷۳ فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

با ارزش جهان‌شمول عدالت، می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد و از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد.

۳ ۷۴ دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است. این کشورها در مسیر توسعه خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند.

۲ ۷۵ بیدارگران نخستین، با وجود روپردازی انتراض آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را زین ببرند و ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

نخبگان غربگرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معارض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود. اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظامهای لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

منورالفکران غربگرا که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.

۲ ۶۵ در سال نهم هجرت (نه سیزدهم هجرت)، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام، از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند.

در دوران خلافت، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل اشکار شود.

۳ ۶۶ لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند که بیشتر روپردازی فردی و اقتصادی داشت.

لیبرالیسم اولیه، موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت (سرمایه‌داران) برداشت، نه از پیش پای فضولانها و اربابان بزرگ.

۱ ۶۷ براساس تقسیم‌بندی جهان به توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته، کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارازده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

قابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهد شد.

۲ ۶۸ رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست افریقا به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند. دولتها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازگانان نیاز داشتند و بازگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که اນباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

۴ ۶۹ برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو، هویت اقتصادی دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند.

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ایزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اشاره ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

نخستین بحران اقتصادی، در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان به وجود آمد اما مهم‌ترین آن‌ها در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۱۴ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد.

۲ ۷۰ رنسانس به معنای «تولد دوباره» و «تجدد حیات» است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود. دلیل نامگذاری این دوره به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

٢٠ ترجمه عبارت سؤال: «از انبارهای آب درباره سوارانی که در

بیابان‌های تشهه و سرگردانند، بپرس.»

بررسی گزینه‌ها:

(۱) به این موضوع اشاره دارد که هیچ آدمی بی‌عیب و ایراد نیست.

(۲) همانند عبارت سؤال این موضوع را بیان می‌کند که انسان قدر نعمت‌هایی را که دارد، نمی‌داند و به محض از دست دادنشان متوجه اهمیّتشان می‌شود.

(۳) معادل «آب که از سرگذشت، چه یک وجب چه صد وجب!» است.

(۴) در اهمیّت آزمودن و کسب اطمینان به کار می‌رود.

■■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده:

(۸۱ - ۸۵)

تلمیع آن است که شاعر شعری را در دو زبان یا بیشتر بسراید و این نوع از شعر، ملمع نامیده می‌شود. روشی که شاعران از آن استفاده می‌کنند این است که بیتی یا بعضی از شعرشان را به زبان دیگری بسرایند و این فن نزد شعرای بزرگ دیده می‌شود. تسلط بر یک یا چندین زبان برای سروden ملمعی قوی کافی نیست؛ زیرا حفظ موضوع شعر و وزن آن در یک قالب شعری، کار سختی به شمار می‌آید. این کار زمانی که دو زبان از نظر ساختار (شکل) اختلاف زیادی دارند، محال به نظر می‌رسد. می‌توان ملمعی عربی-فارسی را هر چند که سخت باشد، به دلیل مشابهت دو زبان در حروف مصوت و اساس وزنی مشترک بین آن‌ها سروden. اما ملمعات ترکی-عربی برای مثال، سروdenشان بسیار سخت‌تر از ملمعات فارسی-عربی است. باید نقش مهمی را که مشابهت خط عربی و فارسی در ابداع فن ملمع و موقفیت آن ایفا کرده است، فراموش نکیم.

٤١ ترجمه عبارت سؤال: «سروden ملمعی عربی - ترکی بسیار سخت

است؛ زیرا آن ...»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) موضوعات شعر بین این دو زبان تفاوت دارد.

(۲) شاعر ترک قواعد زبان عربی را به خوبی نمی‌داند.

(۳) شاعر نمی‌تواند کلمات عربی را به آسانی تلفظ کند.

(۴) نظام وزنی وجود ندارد که دو زبان در آن مشترک باشند.

٤٢ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: برای این فن کافی است که شاعر زبان دومی بداند. (با توجه به متن، شرط کافی نیست).

(۲) ترجمه: بعضی از اوقات، تلمیع در بیش از دو زبان دیده می‌شود. (با توجه به سطر اول متن صحیح است).

(۳) ترجمه: تلمیع آن است که شاعر بیت اول را در بیت بعدی ترجمه کند. (تلمیع با ترجمه تفاوت دارد).

(۴) ترجمه: همه شاعران می‌توانند این فن را در اشعارشان به کار ببرند. (با توجه به متن، شاعران بزرگ از عهدۀ این فن برمی‌آیند).

٢٣ زبان عربی (اختصاصی)

■■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریف یا مفهوم مشخص کن (۷۶ - ۸۰):

٢٦ ٢ ترجمه کلمات مهم: **إِفْصَدْ فِي مَشِيك**: در راه رفتنت میانه روباش، میانه روی کن / **أَغْضَضْ مِنْ صُوتِك**: صدایت را پایین بیاور / **أَنْكَرْ الأَصْوَات**: زشت‌ترین صداها / **أَلْ**: قطعاً / **صُوتُ الْحَمِيرِ**: صدای خران (**الْحَمِيرِ**: جمع مکسر (**الْجِمَارِ**))

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ك» در **«مَشِيك»** ترجمه نشده است. «صدایت را بالا نبر» معادل عبارت عربی نیست، **«هِمْجُون»** معادلی در عبارت ندارد. **«أَل»** ترجمه نشده است.(۳) **«الْحَمِيرِ: خَرَهَا**» جمع است، صدایت را پایین نگه‌دار ($\leftarrow$ صدایت را پایین بیاور)(۴) **«الأَصْوَات»** جمع است، «تعلق» معادلی در عبارت ندارد. **«الْحَمِيرِ»** جمع مکسر است.٢٧ ١ ترجمه کلمات مهم: **هَذِهِ مَوَاعِظُ قِيمَة**: این‌ها پنده‌های ارزشمند هستند که / **لِيَهْتَدُوا**: تا (برای این‌که) هدایت شوند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) این ($\leftarrow$ این‌ها، چون اسم جمع بعد از «هذه» بدون «ال» آمده، «هذه» به صورت جمع ترجمه می‌شود). اندرزه‌های ارزشمند ($\leftarrow$ اندرزه‌های ارزشمند)، آن حکیم فرازنه ($\leftarrow$ حکیمی، خردمندی)، عدم ترجمۀ «ـها» در «ـدها»، که ($\leftarrow$ تا)(۳) گرانبهای ($\leftarrow$ ارزشمندی)، و ($\leftarrow$ که)، هدایتشان نماید ($\leftarrow$ هدایت شوند، «یهتدوا» فعل لازم است). «ـها» ترجمه نشده است.(۴) **«خَرْدَمَنْدِي»** نباید در ترجمه به عنوان نهاد بیاید، این ($\leftarrow$ این‌ها)، گرانبهای ارزشمندی، «بتواند» اضافی است. تا بتواند هدایتشان کند ($\leftarrow$ هدایت شوند)

٢٨ ٣ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) **«حَقِّي: بِشَتَاب»**(۲) **«يَهْدِي: هَدِيه مَى دَهَد»**، **«يَهْدِي: هَدِيه مَى كَنَد»**، **ضَمِنًا «هُو»** ترجمه نشده است.(۴) **«أَحَبَّ: دُوْسْت دَاشْتَنْتَنْيَ تَرِين»** اسم تفضیل است **«عَبَادَ اللَّه: بَنْدَگَانْ خَدَا»**، **أَحَبَّ: دُوْسْت دَارَم»** / **أَنْفَعَهُمْ: سُودَمَنْدَرِين آنْ هَا**

٢٩ ١ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) عندما $\leftarrow$ إن، إذا / جناح $\leftarrow$ جناحي(۳) نقّار الخشب $\leftarrow$ الطائر الطنان / لن تقدر $\leftarrow$ ما قدرت، لا تقدر(۴) كانت محاولتك $\leftarrow$ حاولت، تحاول / جناح $\leftarrow$ جناحي

١ ٨٩ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) اگر خود جمله وصفیه فعل ماضی (زَرَعَ) باشد و قبل از آن در عبارت فعل ماضی (جَمَعَ) داشته باشیم، جمله وصفیه غالباً به صورت ماضی بعید ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «کشاورز با خوشحالی محصولاتی را جمع کرد که ماه‌ها پیش آن‌ها را کاشته بود.»
- ۲) کان + مضارع: ماضی استمراری ← کان + یَعُودُون (مضارع باب تعییل): عادت می‌دادند؛ ترجمه: بزرگان ما خودشان را به ترک گناهان کوچک عادت می‌دادند.
- ۳) «یساعد» جمله وصفیه برای «برنامِج» است که قبل از آن در عبارت فعل نیامده؛ بنابراین به صورت مضارع اخباری یا التراصی ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «در جهان برنامه‌ای جدید وجود دارد که به ما در یاد گرفتن زبان‌های دشوار کمک می‌کند (کمک کند).»
- ۴) «لا یبلغ» جمله وصفیه برای «أشیاء» است و چون قبلش در عبارت فعل مضارع آمد، جمله وصفیه به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «راستگویان با راستگویی‌شان به چیزهایی می‌رسند که دروغگویان هرگز به آن‌ها نمی‌رسند.»

٢ ٩٠ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «منْ أَغَمْ» حار و مجرور و «أَعْلَم» محروم به حرف جَرَ است؛ ترجمه: «کسی که دانش مردم را به دانش خود بیفزاید، از داناترین مردم به شمار می‌آید.»
- ۲) «فَهُوَ شَرْ ...» جواب شرط، «هُوَ شَرْ» جمله اسمیه و «شَرْ» خبر است؛ ترجمه: «هر کسی شهوتش بر عقلش چیره شود، او از چاریابیان (نیز) بدتر است.»
- ۳) «هذا: مبتداً، طریق: خبر» و «أَقْوَم» صفت «طريق» است؛ ترجمه: «این راهی استوارتر است، اگر خردورزی کنید.»
- ۴) «لهذا العمل» خبری است که زودتر آمده (خبر مقدم) و «خَيْر» مبتدایی است که دیرتر آمده است (مبتدای مؤخر). از راه ترجمه خیلی راحت می‌توان این را فهمید؛ ترجمه: «بهترین نتایج را این کار دارد، اگر به آن عمل کنی.»

فلسفه

- ٤ ٩١ گزینه (۴) مربوط به علم تجربی است، اما سایر گزینه‌ها می‌توانند سؤالی فلسفی باشند. سؤالاتی از قبیل این‌که: مقصود ما از آزادی چیست؟ آیا اصولاً می‌توان آزادی را با برابری جمع کرد؟ خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟ و پرسش از سرانجام انسان، پرسش‌های فلسفی هستند.
- ٢ ٩٢ فلسفه‌های مضاف، به بررسی مطالب بنیادین و مبانی شاخه‌های مختلف علم و دانش می‌پردازند. تنها در گزینه (۲) به یک مسئله بنیادین پرداخته شده است.

٣ ٨٣ ترجمه عبارت سؤال: گزینه‌ای را معین کن که از دلایل

موقوفیت ملجم در فارسی نیست:

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) مشابه خط دو زبان فارسی و عربی
- ۲) اختلاف کم بین دو زبان از ناحیه شکلی (ساختاری)
- ۳) استفاده بیشتر از حروف مصوت نسبت به حروف صامت (چنین چیزی در متن نیامده است).

۴) مشارکت در نظام وزنی

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۸۴ و ۸۵):

١ ٨٤ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) للمخاطب ← للغائب / فاعله محدود ← فعل معلوم فاعل دارد.
- ۲) مجھول ← معلوم / فاعله محدود ← فعل معلوم فاعل دارد.
- ۳) للمخاطب ← للغائب / متعد ← لازم

٢ ٨٥ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) اسم تفضیل ← اسم تفضیل نیست.
- ۲) اسم فاعل ← اسم فاعل نیست (چون مفرد آن «کبیر» بر وزن فاعل نیست). / مصدره: تکبیر ← مصدره: کبیر (از ثلثی مجرد ساخته شده) / مضاف‌إليه ← صفة

۴) مفرد: کبیر ← مفرد: کبیر / مؤنث ← مذکر / مضاف‌إليه ← صفة

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۹۰ - ۸۶):

٤ ٨٦ بررسی گزینه‌ها:

۱) «المطاعم: رستوران‌ها» بر وزن «مفاعل» و اسم مکان است.

۲) «سکینه: آرامش» = «هدوء: آرامش»

۳) «أَدْنُون: نزديك می‌شوم» ≠ «أَبْتَعِد: دور می‌شوم»

۴) «الأَرَاذل: فرومیاگان» بر وزن «أَفْاعِل» اسم تفضیل و مفردش «الأَرَاذل» است.

١ ٨٧ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «مار صحرا دمش را در ماسه قرار می‌دهد، سپس ناگهان مانند عسا می‌ایستد.» (در این گزینه کلمات متضاد وجود ندارد).

۲) سوال: پرسید ≠ أجب: پاسخ داد / صغر: خردسالی ≠ کبیر: بزرگسالی

۳) یزداد: زیاد می‌شود ≠ يقل: کم می‌شود

۴) ضاحک: خندان ≠ باکی: گریان

٤ ٨٨ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «العلم»، «الصغر»، «النقش» و «الحجر» این چهار اسم، معروف به «ال» هستند.

۲) «الربيع»، «المعتدل» و «الخلابة» هر سه معروف به «ال» هستند.

۳) «العنب»، «البرازيلیّ» و «الإنبياه» هر سه معروف به «ال» هستند.

دقت کنید: «البرازيلیّ» چون «یّ» نسبت گرفته، معروف به علم حساب نمی‌شود.

۴) «اللغة» و «التجارة» معروف به «ال» و «اليمن» معروف به علم است.

٤ ۱۰۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) این سؤال درباره «امکان شناخت» است، نه «قلمرو شناخت».
 (۲) این سؤال مربوط به «ارزش شناخت حسی» است.
 (۳) این پرسش «اکتسابی بودن همه شناخت‌ها یا وجود برخی شناخت‌های غیراکتسابی و فطری» را مورد سؤال قرار می‌دهد.

٤ ۱۰۱ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) فیثاغورس
 (۲) هراکلیتوس
 (۳) پارمنیدس
 (۴) تالس

- (۳) ارسسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.

- (۲) شناخت رذائل و فضایل + توجه به خدا = تمایل به تقویت کردن فضایل در انسان و ترجیح دادن فضایل بر تمایلات شخصی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شناخت رذائل و فضایل به تنها‌ی برای ترک رذیلت کافی نیست و به پشتونهای به نام خدا نیز نیاز است.

- (۳) این عبارت اشاره به وجود اختیار و امور اکتسابی انسان دارد.
 (۴) گاهی تمایلات مربوط به بُعد حیوانی بر انسان چیره می‌شود.

- (۴) بیکن از نخستین فیلسوفانی بود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می‌ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود. به نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنیاله‌روی از ارسسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصباتی بیجا محصور بماند و پیشفرفت نکند. پس از وی فیلسوفان دیگری مانند جان لاک، فیلیسوف قرن هفدهم انگلستان، نیز روش او را دنبال کردن و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزیدند.

- (۳) این کتاب آسمانی، انسان را موجودی جاویدان، جانشین خداوند در زمین و مسجد فرشتگان محسوب کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) به روشنی ووضوح درباره روح سخن گفته شده است.
 (۲) در این کتاب به جاویدان بودن انسان اشاره شده است نه فانی بودن آن.
 (۴) از انسان به عنوان مسجد فرشتگان نام برده می‌شود.

- (۳) نظر دقیق و روشن درباره انسان در دوره یونان باستان، اولین بار از جانب افلاطون ابراز شد و از آن‌جا که مجموعه آثار افلاطون منعکس‌کننده اندیشه‌های سقراط نیز هست، می‌توان گفت که دیدگاه افلاطون به میزان زیادی منعکس‌کننده دیدگاه استاد وی، سقراط نیز هست.

- (۱) نفس و روح، مرکز اندیشه‌های انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) روح انسان از قوانین طبیعی و فیزیکی تعیین نمی‌کند.
 (۳) روح از قوانین فیزیکی آزاد است؛ ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی تعیین می‌کند و آزاد نیست.
 (۴) روح و بدن با همدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. (در این دنیا با هم هستند).

٤ ۹۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پرسش‌های اساسی در فطرت ثانی مطرح می‌شود.

- (۲) کنار گذاشتن اموری مثل خواب و خور، ممکن نیست؛ بلکه برای ورود به فطرت ثانی نباید به آن‌ها بستنده کرد.

- (۳) فطرت اول بی فایده و بست نیست.

- (۱) باورهایی که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده در

- انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر: این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان گفت: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی است.

٤ ۹۴ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) الفاظ کلی (مثل انسان، آسمان و خورشید) به موجودات حقیقی در عالم حقیقت اشاره دارند.

- (۲) اشیای بیرون غار در حقیقت مثال واقعی از موجودات این جهان هستند و به وجود حقیقی آنان اشاره دارد.

- (۳) برای رسیدن به حقیقت موجودات باید از مرتبه حواس فراتر رفت و سیر عقلانی و درونی انجام داد.

- (۴) مردمان درون غار، آزاداندیش نیستند، زیرا برای رسیدن به حقیقت پیش از رهایی خود تلاش نکرده‌اند.

- (۱) در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آن‌چه بیش از هر چیز اندیشمندان یونان باستان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.

- (۴) معرفت‌شناسی توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد و این‌که بشر با چه ابزاری و چگونه هستی را مطالعه می‌کند، به این حوزه مربوط است.

- (۳) سقراط روش بحث ثابتی داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، با توجه به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد، به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آن‌چه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد، پس سقراط خودش حقیقت را در اختیار مخاطب قرار نمی‌داد، بلکه برای رسیدن به حقیقت به دیگران کمک می‌کرد. سقراط همچنین به مردم می‌آموخت که هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند.

٢ ۹۹ راه کشف حقیقت و منابع معرفتی ملاصدرا عبارت‌اند از:

- ۱ - مقدمات برهانی و استدلال (عقل)

- ۲ - مطالب کشفی (شهود)

- ۳ - مواد قطعی دینی (نه عقلی!!)

۱۱۵ ۴ ردیابی نشدن علامت غایب، رد درست نام دارد. در این جا دانش‌آموز علامت غایب یعنی پرچم فرانسه را درست تشخیص داده و دست خود را بالا نبرده، پس رد درست اتفاق افتاده است.

۱۱۶ ۴ ظرفیت حافظه حسی ← نامحدود نوع مرگ‌دانی حافظه بلندمدت ← عمدتاً معنایی زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت ← چند دقیقه

۱۱۷ ۱ هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴) اشاره به حافظه معنایی دارد زیرا دانش عمومی مدنظر است، اما گزینه (۱)، اشاره به حافظه رویدادی دارد، زیرا به مکان و زمان مشخصی (شخصی) مربوط می‌شود.

۱۱۸ ۲ سبک تصمیم‌گیری تکائشی در میان نوجوانان زیاد دیده می‌شود که بلافضله با پیشمانی همراه است.

۱۱۹ ۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) اشاره به روش‌های اکتشافی حل مسئله دارند، زیرا مبتنی بر احساس و نظر شخصی هستند، اما در گزینه (۴) زهرا به نیازسنجی واقعی پرداخته و مطابق با نیاز خواهرش هدیه لازم و مورد احتیاج او را خردیاری کرده است که روش تحلیلی حل مسئله است. روش‌های تحلیلی، مورد قبول همه است.

۱۲۰ ۱ سؤال مربوط به توجه ← دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟

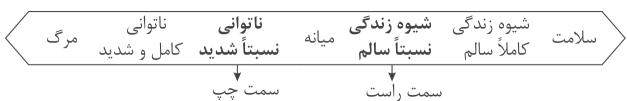
۱۲۱ ۴ اگر تصمیم‌گیری براساس تعداد اولویت‌ها باشد، انواع آن ساده و پیچیده است.

۱۲۲ ۲ مسائل علوم انسانی عمدتاً از نوع «خوب تعریف‌نشده» هستند (گزینه (۲)) و در این مسائل، شناسایی موقعیت اولیه نسبت به مسائل خوب تعریف‌شده (گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴)) دشوارتر است.

۱۲۳ ۴ هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یک عنصر آمادگی برای عمل است.

۱۲۴ ۱ در هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴)، شکست به عوامل قبل کنترل مانند قدرت و اراده، نظم و انضباط و کار بیشتر اسناد داده شده است، اما در گزینه (۱) عاملی بیرونی و غیرقابل کنترل یعنی تحریم و استکبار جهانی ذکر شده است که انگیزه جریان شکست را کاهش می‌دهد.

۱۲۵ ۳

۱۰۸ ۲ ابن سینا بود که همچون عارفان برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد و برای توصیف بی‌قراری و کوشش روح برای رسیدن به جایگاه اصلی‌اش، شعری به زبان عربی سرود و وضعیت روح را با بیانی تمثیلی، در آن شرح داد.

۱۰۹ ۳ کسی که بداند که ندان است ← جهل ساده دارد. کسی که نداند که ندان است ← جهل مرکب دارد. (پژوهش از ابن یمین مبین شریع بیت «وم رو کمی تغییر بدیر»)

۱۱۰ ۴ به نظر ارسسطو، اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال، عامل سعادت و نیکبختی انسان است. به اعتقاد ارسسطو شهوت و غصب همواره در معرض افراط و تفریط هستند، اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود. بنابراین از نظر ارسسطو، اگر قوای وجودی در خط اعتدال باشند، انسان به سعادت می‌رسد.

روان‌شناسی

۱۱۱ ۳ جریان یک عمل یا جریان رسیدن به هدف را فرآیند می‌گویند.

نظام‌دار بودن روش علمی، یعنی تابع قواعد مشخص و معین بودن.

۱۱۲ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴)، اشاره به عوامل محیطی و تأثیراتی و همنشین دارند، اما در گزینه (۲) بیان شده است که آهنگی را که ابتدا اصل نیست (اشارة به ذات بد)، نمی‌توان با هیچ صیقلی صاف و درست نمود؛ پس به عوامل وراثتی اشاره شده است.

۱۱۳ ۳ دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند، بنابراین مهدی و محسن (هم‌جنس) می‌توانند ویژگی‌های وراثتی یکسان داشته باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) الهام و سعید ناهمسان هستند، پس نمی‌توانند از یک تخمک باشند.
- (۲) سارا و سپیده هم می‌توانند همسان باشند و هم ناهمسان.

(۴) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیر هم‌جنس باشند.

۱۱۴ ۲ شناخت پایه ← توجه، ادراک، حافظه

شناخت عالی ← تفکر و انواع آن مثل قضاوی، استدلال، حل مسئله و تصمیم‌گیری

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شناخت عالی - شناخت عالی - شناخت پایه - شناخت پایه
- (۳) شناخت پایه - شناخت پایه - شناخت عالی - شناخت عالی
- (۴) شناخت عالی - شناخت پایه - شناخت پایه - شناخت عالی